

VVB

VÄSTANFJÄRD BULLETIN

VÄSTANFJÄRDS BYATIDNING. INFORMATION TILL BOARE OCH BESÖKARE SOMMAREN 2013
VÄSTANFJÄRDIN KYLÄLEHTI. TIETOJA ASUKKAILLE JA VIERAILLE KESÄLLÄ 2013

Ett Västansfjärd för alla

På Västansfjärds Byråds hemsida (www.vastansfjardsbyarad.fi) kan vi läsa, att byrådet grundades den 13.5.2010 och att syftet med föreningen är att kanalisera allas goda vilja att hålla vår hemort levande och trivsamt.

Under de tre år jag suttit med i Västansfjärds styrelse har jag blivit mer och mer övertygad om byrådets betydelse i vårt framtida samhälle. Närsamhällets betydelse för människan, att i någon mån kunna vara delaktig och kunna påverka i olika planerings- och beslutsprocesser, ökar märkbart samhörigheten i bygden.

Då kommunsammanslagningen skedde på Kimitoön togs så gott som all service bort från Västansfjärd och det såg rätt hotfullt ut för utvecklingen i kommundelen. Men lyckligtvis stod inte Västansfjärdsborna handfallna utan insåg snart, att ingen annan skulle något för vår bygd utom vi själva som bor här.

Med gemensamma krafter kan vi hålla vår bygd levande eftersom vi har ett genuint intresse av att utveckla den. Vi har ett starkt kulturarv och vi bär ansvar för att fortsätta de traditioner som våra förfäder påbörjat.

Vi måste försöka trygga god service, utveckla näringarna och öka företagsamheten i bygden och tillsammans göra Västansfjärd attraktivt för att få flera inflyttare, bland annat genom att utveckla infrastrukturen med bostäder för både året om boende och turister. Här är vår vackra skärgårdsmiljö ett trumfkort!

Det är en stor resurs för Västansfjärds Byråd att ha aktiva "året om" boare och fritidsboare med i styrelsen och medlemskåren. Av dem har vi fått kunnig draghjälp i knepiga projektansökningssituationer. Det känns bra då vi jobbar för ett gemensamt mål och bättre resultat nås. Dessutom är det verkligen roligt att få göra någonting tillsammans; planera

och visionera för Västansfjärd i framtiden. Nya kontakter knyts, som byrådet och bygdens invånare har nytta av. Jag hoppas att ännu flera kan komma med och påverka, också representanter från olika föreningar. Allas åsikter och närvaro uppskattas och jag önskar att vi får flera frågor, initiativ, och utvecklingsideer till Byrådet, som fungerar som en sorts remissinstans gentemot kommunen.

I framtiden hoppas jag att byrådet i större utsträckning också kommer att samarbeta med andra byråd och på det sättet få mera tyngd bakom sina projektideer. I bästa fall kan det leda till ökad företagsamhet i byarna. Jag har en vision om att med hjälp av EU finansiering få en info- och rådgivningsenhet till Västansfjärd. En sådan enhet kunde ansvara för koordineringen av projekt och företagsideer.

Under det senaste året har byrådet hållit ett par välbesökta stormöten för allmänheten

och ett flertal styrelsemöten. Dessutom har vi livligt fört diskussioner med varandra per email. Vi har gjort otaliga "talko" timmar och varit synliga vid olika evenemang. Vi har gjort motioner till kommunens nämnder och tjänstemän. Via hemsidan försöker byrådet ge information till byborna och skapa ett öppet forum för alla.

Hur vill Du att Västansfjärd skall se ut efter 10 år?

Inom byrådet kan var och en vara med och försöka utveckla Västansfjärd till en trivselort med den goda service och livskraftiga företagsamhet vi behöver. Kanske när vi aldrig segelskutornas och gruvdriftens storhetstid, men vi kan nog tillsammans placera Västansfjärd på världskartan igen.

Jag önskar alla en skön sommar!

Gunnevi Vesterlund

Marjatta Karikoski

Kaikkien Västansfjärd

Näiden kolmen vuoden aikana, kun olen ollut mukana Västansfjärds Byrådetin (perustettu 13.5.2010) hallituksessa, olen tullut yhä vakuuttuneemmaksi kyläyhdistysten merkityksestä tulevaisuuden yhteiskunnassa. Lähidemokratian merkitys kasvaa, kun asukkaat voivat osallistua ja vaikuttaa erilaisten suunnitelmien ja päätösten kulkuun.

Se myös lisää yhteishenkeä kylissä. Kemiönsaaren kuntaliitoksen yhteydessä lähes kaikki palvelut vedettiin pois Västansfjärdistä ja kunnanosan kehitys näytti uhkaavalta. Onneksi västansfjärdiläiset eivät jääneet seisomaan tumpit suorina vaan huomasivat pian, etteivät muut kuin me asukkaat tee mitään kunnanosanamme hyväksi.

Meidän on itse yrittävä turvata hyvät palvelut, kehittää elinkeinoja ja lisätä yrittäjyyttä. Saadaksemme uusia asukkaita on kehitettävä asuntorakentamista sekä ympäri vuoden asuville että turisteille.

Tässä kaunis saaristoympäristömme on valttikortti!

Toivon, että tulevaisuudessa Byrådet laajentaa yhteistyötä muiden kyläyhdistysten kanssa ja saa sitä kautta enemmän painoarvoa projekti-ideoilleen. Parhaassa tapauksessa se voi johtaa kasvavaan yrittäjyyteen kylissä. Minulla on visio siitä, että EU-rahoituksen avulla saamme tiedotus- ja neuvontayksikön Västansfjärdiin. Tällainen yksikkö voisi vastata projektien ja yritysideoiden yhteensovittamisesta.

Viime vuoden aikana Västansfjärds Byråd on pitänyt kaksi suurkokousta yleisölle ja useita hallituksen kokouksia. Olemme käyneet toistemme kanssa vilkasta keskustelua sähköpostitse, tehneet lukemattomia talkootunteja ja olleet mukana erilaisissa tapahtumissa. Kyläyhdistys on tehnyt aloitteita kunnan lautakunnille ja virkamiehille.

Kotisivujen kautta yritämme jakaa tietoa ja luoda tilaa avoimelle keskustelulle.

Västansfjärds Byrådetin hallituksessa ja jäsenistössä aktiivisilla vakituksilla ja vapaa-ajan asukkailla on iso merkitys. Olemme saaneet heiltä mm. osaavaa vetoapua mutkikkaissa projektirahoitusasioissa.

Uusia, kyläyhdistykselle ja asukkaille hyödyllisiä suhteita solmitaan.

Toivon, että entistä useammat, myös eri yhdistysten edustajat, voisivat olla mukana vaikuttamassa yhteisiin asioihin.

Kaikkien mielipiteet ja läsnäolo ovat arvokkaita: Enemmän kysymyksiä, aloitteita ja kehitysideoita Byrådetille, mikä toimii eräänlaisena aloitteentekijänä kunnan suuntaan.

Minkälaisena Sinä haluat nähdä Västansfjärdin 10 vuoden päästä?

Jokainen meistä voi olla mukana kehittämässä Västansfjärdistä viihtyisää, hyvien palvelujen ja vahvan yrittäjyyden paikkakuntaa. Kenties emme saavuta purjelaivojen ja kaivos-toiminnan mahtiaikaa, mutta voimme yhdessä nostaa Västansfjärdin jälleen maailmankartalle.

Toivotan kaikille hyvää kesää! gv/mk

Jouko Jokinen

Gunnevi Vesterlund varapj. Västansfjärds Byrådet

Trevlig sommar!

Som avgående ordförande vill jag reflektera över den gångna och kommande verksamheten.

Vi har inom byrådet så otroligt många idéer i luften och i synnerhet nu när Sockenplanen 2013 står klar. Kolla den på hemsidan västanfjardsbyrad.fi. Del I och II av "För västanfjärd i tiden" är klara och nu borde del III förverkligas, dvs de förslag som uppkommit borde åtgärdas. Allt kan ju inte förverkligas samtidigt, men några saker kan anses särskilt viktiga:

Vi behöver komma till skott med Kalkholmen och få området att blomstra med gästhamn, café, båtbyggeri, ställplats för husbilar osv.

Den andra stora grejen är en uttalad önskan både från Västanfjärd och Bromarv om en färja med bärkraft för minst en busslast. Under kommande år skall en ansökan lämnas till Pomoväst om stöd till planeringen.

Här tror jag att vi kan räkna med stor hjälp av våra fyra fullmäktigeledamöter, Niklas Guseff, Johanna Jansson, Miche Oksanen och Bo Vilander. Västanfjärd är välrepresenterat i kommunledningen. Man kan även kontakta de här personerna direkt för att påverka.

En utställning om kalkbrytningen skall göras på Kalkholmen. Den ska fungera som entré för kulturstegen i kyrkbacken, som kommer att omfatta 24 sevärheter – som adventskalendern. Den avrundas med en familjär träff på julaftonen i sevärighet nummer 24, nya kyrkan. Se-

värheterna skall förse med infotavlor.

Skyltar som välkomnar till Västanfjärd placeras vid huvudlederna och torde vara på plats då ni läser detta.

Arbetet med Västanfjärdsboken fortsätter även den med målet att kunna ge ut den under verksamhetsåret. Ta kontakt med Sanna Peitso-Sesay eller Runa Heino om du har trevliga historier som du vill dela med oss andra.

Vi har en diger händelskalender som upprätthålls av Runa. Även den finns på vår hemsida. Särskilt under Västanfjärdsvveckan arrangeras mycket program. Häng med på evenemangen, det blir inget utan stor uppslutning.

Forneldarnas natt skall fortsättningsvis fungera som Byrådets informationstillställning.

På grund av projektet "För Västanfjärd i tiden" har vi brist på likvida medel. I ett projekt måste man nämligen först betala alla utgifter, varefter bidrag småningom utbetalas. Därför måste vi igen införa medlemsavgiften. Vi vill också ge fördelar, såsom rabatter hos lokala företagare. Kolla hemsidan angående förmanerna. Medlemsavgiftens storlek är humana 10 euro per person eller 20 euro för en familj. Det senare alternativet ger hela familjen tillgång till rabatterade priser. Kom ihåg att meddela alla familjemedlemmars namn och e-post till m.andersson@vastanfjardsbyrad.fi. Det går också att bli medlem via hemsidan. Inom styrelsen tycker man

ofta att Byrådet syns och ger för lite. Enskilda personer kan ha en känsla av att inte räkna till. Jag vill minska på stressen med rådet att ta bara så stora bitar i gången som man orkar tugga. Förstås önskar jag att övriga västanfjärdsbör hjälper styrelsen bära den stora bördan.

Vi har i västanfjärd ett stabilt invånarantal och flere skulle flytta in ifall det fanns bostäder. Vi ser fram emot nya utmaningar och ett Västanfjärd i långsam positiv förändring.

Kenneth Lindroos
Fd. ordförande

Mukavaa kesää!

koistamaan vierassataman, kahvilan, veneenrakennuksen, asuntoautojen pysäköintialueen jne. myötä.

Toinen iso asia on sekä Västanfjärdin että Bromarfin toiveena: Saada linja-auton kantava lauttayhteys. Tulevana vuonna tullaan suunnittelemaan varten jättämään rahoitustukihakemus Pomovästille. Uskon, että tässä asiassa ovat avuksi neljä valtuuston edustajamme: Niklas Guseff, Johanna Jansson, Miche Oksanen ja Bo Vilander. Västanfjärd on hyvin edustettuna kunnan johdossa, joten voimme heidän kauttaa vaikuttaa suoraan asioiden kulkuun.

Kalkinpolttua esittelevä näyttely on suunnitteilla Kalkholmenille.

Se toimii porttina Kirkonmäen kulttuuripolulle, mikä tulee käsittelemään 24 kohdetta – kuin adventtikalenteri. Kierros päättyy kodikkaaseen tapaamiseen jouluaattona kohteessa 24, uudessa kirkossa. Kohteet tullaan esittelemään kyltein.

Västanfjärdin Tervetuloakyltit sijoitetaan pääteiden risteyskohtiin ja niiden pitäisi olla paikoillaan jo tätä lukimassa.

Työ Västanfjärd-kirjan puitteissa jatkuu ja toiveena on saada se julkaistua tämän toimintavuoden aikana. Sanna Peitso-Sesay ja Runa Heino ottavat vielä vastaan Västanfjärdiin liittyviä kiinnostavia tarinoita.

Runa Heino ylläpitämä mittava Västanfjärdin tapahtumakalenteri on nähtävissä myös kotisivuillamme. Erittäin paljon ohjelmaa on jär-

jestetty Västanfjärd-viikolle. Tapahtumat tarvitsevat myös yleisöä, jota toivomme runsaslukuisesti.

Muinaistulien yön ohjelmassa on jatkossakin Byrådetin tiedotustilaisuus Kalkholmenilla.

"För Västanfjärd i tiden"-projektin myötä yhdistyksellä on puute käteisvaroista, sillä projektirahoitus maksetaan vasta tositteita vastaan. Jäsenmaksujen avulla, tänä vuonna 10 € henkilöltä, koko perheeltä 20 €, toivomme saavamme hieman parannettua tilannetta. Jäsenyydestä on myös etua, kuten paikallisten yritysten myöntämät alennukset.

Muistathan ilmoittaa kaikkien perheenjäsenten nimet ja sähköpostiosoitteet osoitteeseen: m.andersson@vastanfjardsbyrad.fi.

Jäseneksi voi liittyä myös kotisivujemme kautta.

Byrådetin hallituksen jäsenten mielestä yhdistyksen toiminta ei aina ole tarpeeksi tehokasta ja näkyvää. Toivonkin, että hallituksen jäsenet eivät ottaisi liian suurta palaa purtavakseen, ja että muutkin västanfjärdiläiset auttaisivat hallitusta suuren taakan kantamisessa.

Västanfjärdissä on vakiintunut asukasmäärä ja monet haluaisivat muuttaa tänne, jos asuntoja olisi tarjolla.

Näemme edessämme uudet haasteet, ja pikku hiljaa myönteisten muutosten Västanfjärdin.

Kenneth Lindroos
ent.puheenjohtaja
/mk

Västanfjärdin bibliotek: Sagoläsare sökes!

Sagocaféet i Västanfjärdin bibliotek har blivit något av en tradition. Här träffas föräldrar med små barn (0-6 år) för att lyssna på sagor tillsammans en liten stund och sedan fortsätta med gemytlig samvaro över en kopp kaffe eller ett glas saft. Sagoläsarna varierar från gång till gång, och nya frivilliga sagoläsare är alltid välkomna, både äldre och yngre! Det är bara att höra av sig till biblioteket så ger vi mera information. **Sagocaféet fortsätter på hösten med samma tider, varannan onsdag morgon 10-12**, med en dryg halvtimme sagoläsning.

Utställningarna i Västanfjärdin biblioteks vackra utrymmen hör också till traditionerna. I juni får vi se en konstutställning med Merita Gustafssons keramikskulpturer, och i juli satsar Västanfjärdin Byråd på en större utställning om kalkindustrin i

Västanfjärd. Från och med september framåt finns ännu inga utställningar inbokade – tag gärna kontakt med förslag!

Utöver traditionella verksamheter bjuder biblioteket också på nyheter, bland annat ljusterapilampor som står gratis till förfogande för den som under årets mörka månader saknar solen. Kom på besök och se vad annat vi har att erbjuda! **Västanfjärdin bibliotek är öppet året runt, måndagar och fredagar kl.14-19, tisdagar och onsdagar 10-16, torsdagar stängt.**

Biblioteket på nätet: www.kimitoon.fi/bibliotek, www.blanka.fi, och Kimitoönns bibliotek – Kemiönsaaren kirjasto på Facebook.

Gunilla Ritkaew

Västanfjärdin kirjasto: Sadunlukijoita kaivataan!

Västanfjärdin kirjaston satukahvilasta on tullut jo perinne.

Siellä kokoontuvat pienet lapset (0-6v.) vanhempineen kuuntelemaan satuja, minkä jälkeen leppoisa yhdessäolo jatkuu kahvikupillisen tai mehulasin parissa. Sadunlukija vaihtuu joka kerta ja uudet vapaaehtoiset sadunlukijat, sekä nuoret että vanhat, ovat aina tervetulleita. Ota yhteyttä kirjastoon niin kerromme lisää. **Satukahvila jatkaa**

syksyllä samaan aikaan, keskiviikkoamuisin klo 10-12, ja satuhetki kestää reilun puoli tuntia.

Myös näyttelyperinne Västanfjärdin kauniissa tiloissa jatkuu.

Kesäkuun taidenäyttelyssä on esillä Merita Gustafssonin keramiikkaveistoksia. Heinäkuussa Västanfjärdin kyläyhdistys järjestää laajan Västanfjärdin kalkkikivoshistoriasta kertovan näyttelyn. Näyttelytila on vapaana uusille näyttelyille syyskusta alkaen.

Otamme mielellämme vastaan ehdotuksia.

Perinteisen toiminnan ohella kirjastossa on tarjolla jotain uuttakin, muun muassa valoterapialamppu. Se on korvauksetta käytet-

tävissä vuoden pimeinä kuukausina, jolloin aurinkoa kaivataan. Tule mielellään katsomaan mitä muuta Västanfjärdin kirjastolla on tarjota! Västanfjärdin kirjasto on auki ympäri vuoden, maanantaisin ja

perjantaisin klo 14-19, tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 10-16, torstaisin suljettu.

Kirjasto verkossa: www.kimitoon.fi/kirjasto
Gunilla Ritkaew/mk

Redaktion - Toimitus
Ansvarig utgivare -
Vastaava julkaisija:
Västanfjärdin byråd,
Kenneth Lindroos, ordf./pj

**Redaktionsgrupp -
Toimitusryhmä:**
Sanna Peitso-Sesay,
Runa Heino,
Marjatta Karikoski

Sivunvalmistus:
SSS Lehtipalvelu, Salo
Painopaikka:
Salon Lehtitehdas 2013

Varför Afrika?

Jag hade deltidspott i Västanfjärd och under några år jobbat mycket i byrådet. Det vi försökt få till stånd – så bra service som möjligt för invånarna för att bibehålla Västanfjärd som en levande och trivsamt ort – kändes nog meningsfullt, men resultaten lät vänta på sig och ofta tyckte jag "den nya" kommunen svek oss helt och hållet.

Arbetet med västanfjärdsboken gick inte heller framåt. Att göra intervjuer tog massor av tid och gav bara ibland de pärlor jag längtade efter. Kanske höll jag på att förlora perspektiv på saker och ting? När mina vänner erbjöd mig möjligheten att resa som volontär till Sierra Leone för att tillsammans med lokala aktiver presentera en projektidé, beslöt jag mig därför för att satsa mina sista slantar och fara iväg.

På det privata planet var det särskilt spännande, för en av aktivisterna skulle under månaden i Sierra Leone bli min äkta man.

Sierra Leone

...var en omtumlande upplevelse från första ögonblicket. Genast på flygfältet blev jag omringad av ett hav av människor, som hade tillbragt halva dagen där i väntan på att få önska just mig välkommen. Bara två dagar senare var jag gift och "en av dem".

Om den afrikanska kollektivismen, om alla mina upplevelser och allt jag hastigt lärde mig skulle jag kunna skriva tidningen full! Men här och nu vill jag i stället plocka fram det allra bästa och det allra värsta.

Min man Morasta (Abdul Rahman) Sesay presenterade mig för hela sin stora familj: Son och dotter, mor, fem systrar och fyra bröder – och många

många fler som kallas bröder och systrar fast de inte alls är släkt. Ytterligare fanns mostrar, fastrar, farbröder, kusiner, föräldrars kusiner och alla deras barn och barnbarn. Jag träffade de flesta som har något att säga till om i Fire Mambo, byn där vi bor. De var inbjudna till vårt bröllop. Jag träffade våra grannar och det närliggande barnhemmets inhyssingar. Bygemenskapen var inte helt olik Västanfjärd. Men...

Hundratals invånare i vår by har varken arbete eller utbildning eller ens ett eget hem. Jag bad att få träffa byns kvinnor – och nittiosju personer samlades på granngården! De berättade för mig att en majoritet av dem ensamma bär ansvar för barn och försörjning. De har massor av problem, men mest angelägna för dem är hälsovård och skola. De har inte råd att resa till de statsägda sjukhus (det närmaste i Freetown, på 32 km avstånd) där gravida kvinnor och barn upp till fem år kan få gratis vård. Alldeles för många, både kvinnor och barn, avlider i samband med förlösningen.

De behöver en lokal, kommunal klinik, där också riktigt fattiga människor skulle kunna söka vård. Därefter på listan står en skola. För närvarande omfattar den kommunala lågstadieskolan bara de två första klasserna. När man börjar i trean ska man ta sig ett par kilometer bort och korsa den livsfarliga motorvägen där alldeles för många barn körs ihjäl.

Kvinnorna vill också lära sig att läsa och skriva. Och de vill lära sig sköta ett litet företag, för att få bättre avkastning på de varor och tjänster de redan nu försöker försörja sig på. Den enda hjälp de nu har tillgång till är andra lika fattiga människor – och insikten att de behöver varandra för

att inte gå under. Underligt nog verkar det dagliga risat räcka till åt alla. Man delar med sig.

Det är lite intressant att jämföra och fundera över hur det har varit och hur det har blivit hos oss i Västanfjärd. Och varför?

"Lion Mountain skills training project"

Precis som i Västanfjärd har människorna i Fire Mambo bestämt sig för att gå samman i en organisation för att få till stånd förbättringar. Organisationen heter Lion Mountain Development Organization (ungefär Lejonbergens utvecklingsorganisation.)

Där har man beslutat vilka åtgärder som behöver vidtas för att i grunden förändra invånarnas liv till det bättre:

- Ett lärlingscentrum, där 50 personer om året – minst 50 % kvinnor – lär sig bygga hus, inreda hus, dekorera hus och tillverka konsthantverk av tyg och trä och kanske keramik. Här ingår också byggandet av ett hus för träningscentret. Det får bli lärlingarnas första stora praktikarbete. Senare kommer kliniken och skolhuset och
- Utbildning i miljömedvetenhet och ekologiska lösningar, särskilt inom vatten och avlopp, energi, odling, byggnads- och tillverkningsmetoder. Hoppas kunna få igång tillverkning av bl.a. solpaneler och torrdass. Inom det här området verkar många företag som kanske kan engageras. Finn Fund är en möjlig finansör. Strandells El i Västanfjärd har redan bidragit med goda råd!
- Läs- och skrivkurser för illiterata personer och businesskurser för alla intresserade. Och mycket mycket mera efterhand.

Skolan för föräldralösa barn i Fire Mambo / Orpolasten koulu Fire Mambossa)

Hjälpare

Sedan min man Morasta anlände till Finland i maj senaste år har vi cirkulerat i skolor och föreningar, på dagis och publika tillfällen och berättat om situationen i Sierra Leone och om vad vi försöker göra där. Vi har fått ett jättestort mottagande på Kimitoön och många har gett oss stöd. Alla pengar har gått direkt till projektkassan i Sierra Leone. Kunskaper, goda råd och gåvor samlar vi på lager.

Särskilt vill vi tacka Kimitoöns JÄNNÄ-projekt, Taalintehtaan Koulu, öns FRK-avdelningar med Anki Henriksson i spetsen, Sofia Daghem, Gina och Kaj Genberg, Kimito Marthaförening och Tom Holmén.

I Helsingfors samarbetar vi med Safra r.f. (Finland-Afrika-föreningars förbund) för att kunna ansöka om statligt utvecklingsamarbetsbistånd.

Samtidigt pågår invånarnas eget arbete i Fire Mambo för att projektet ska bli verklighet. Kvinnorna har star-

tat arbetsgrupper som tillverkar tvål, tygväsor och traditionella afrikanska dräkter för försäljning. Andra arbetar med produktion av konsthantverk – skulpturer, målningar, smycken... Vi bygger ett hönseri, som kan utgöra bas för ett litet kooperativ. Här ska vi sälja kycklingar, ägg och gödsel.

Därutöver försöker vi skaffa så mycket användbara verktyg och andra nyttigheter som möjligt: datorer, telefoner, snickerimaskiner, cyklar... Allt är välkommet och kommer att skeppas till Sierra Leone i en särskild container. För att möjliggöra det, är också penningdonationer välkomna.

Vi är mycket lyckliga om någon vill hjälpa oss! Kontakta oss per telefon 045-6502555 eller e-post sannapeitso@gmail.com, så berättar vi mera.

Varje förändring börjar vid en människas eget val. Både i Fire Mambo och Västanfjärd.

Sanna Peitso-Sesay

Miksi Afrika?

Västanfjärdissä vapaa-ajan asukkaana ollessani olin tehnyt töitä kyläyhdistykselle useiden vuosien ajan. Olimme yrittäneet saada aikaan asukkaille mahdollisimman hyvät palvelut voidaksemme pitää Västanfjärdin elävänä ja viihtyisänä pakkakuntana. Se tuntui tarkoituksenmukaiselta, mutta tuloksettomalta, ja usein koin, että "uusi kunta" hylkäsi meidät kokonaan.

Työ Västanfjärd-kirjan kanssa ei myöskään edennyt. Haastattelut veivät runsaasti aikaa ja tuotti vain harvoin kaipaamiani helmiä. Ehkä olin kadottamassa näkökulman asioihin? Kun ystäväni tarjosivat minulle mahdollisuutta matkustaa vapaaehtoistyöhön Sierra Leoneen voidakseni yhdessä paikallisten aktivistien kanssa esitellä projekti-idea, päätin sijoittaa viimeiset rahani matkaan.

Henkilökohaisesti suunnitelma oli erityisen jännittävä, sillä yhdestä aktivistista oli kuukauden sisällä tuleva aviomieheni.

Sierra Leone

...oli pököryttävä kokemus ensi hetkestä alkaen. Heti lentokentällä minut piiritti ihmismeri, joka oli viettänyt siellä puoli päivää odottamassa saadakseen toivottaa tervetulleeksi juuri minut. Vain kaksi päivää myöhemmin olin naimisissa ja "yksi heistä".

Afrikkalaisesta yhteisöllisyydestä, kaikesta kokemastani ja siitä, mitä pikaisesti! opin, voisin kirjoittaa lehden täyteen! Mutta tässä ja nyt haluan tuoda esille parhaat ja huonoimmat kokemukseni.

Mieheni Morasta (Abdul Rahman) Sesay esitteli minut koko isolle perheelleen: Pojalleen ja tyttärelleen, äidilleen, viidelle sisarelleen ja neljälle veljelleen – ja monille monille muille, joita kutsutaan veljiksi ja sisariksi

Hönshuset byggs / Kanalaa rakennetaan

vaikka he eivät ole sukulaisia. Sen lisäksi oli tätejä, setiä, serkkuja, vanhempien serkkuja ja heidän lapsensa ja lastenlapsensa. Tapasin useimmat heistä, joilla on jotain vaikutusvaltaa Fire Mambossa, kylässä, missä asumme. Heidät oli kutsuttu häihimme. Tapasin naapurimme ja läheisen lastenkodin asukkaat. Kyläyhteisö ei ollut täysin erilainen Västanfjärdiin verrattuna. Mutta...

Sadoilla kylämme asukkailla ei ole työtä, koulutusta tai edes omaa kotia. Pyysin saada tavata kylän naisia – ja yhdeksänkymmentäseitsemän (97) kokoontui naapuripihalle! He kertoivat minulle, että suurin osa heistä on vastuussa lapsista ja toimeentulosta. Heillä on paljon ongelmia, mutta tärkeintä on terveydenhoito ja koulu. Heillä ei ole varaa matkustaa lähimpään valtion omistamaan sairaalaan (Freetown 32 km:n päässä), missä raskaana olevat naiset ja alle viisivuotiaat lapset voivat saada ilmaista hoitoa. Aivan liian monet, sekä naiset että lapset, menehtyvät synnytykseen.

He tarvitsevat paikallisen, kunnalli-

sen klinikan, mistä myös köyhät ihmiset voisivat hakea apua. Seuraavana on listalla koulu. Paikallisille on olemassa kunnallinen ala-asteen koulu kaksia ensimmäistä luokkaa. Kolmas luokka on parin kilometrin päässä, mutta vaatii hengenvaarallisen moottoritien ylittämisen, ja monen lapsen ruhjoutumisen yliajion uhrina.

Naiset haluavat myös oppia lukemaan ja kirjoittamaan. He haluavat oppia hoitamaan pientä yritystä saadakseen paremman tuoton tavaroille ja palveluksille, millä jo nyt yrittävät tulla toimeen. Ainoa käytettävissä apu nyt ovat toiset yhtä köyhät ihmiset – ja tieto siitä, että he tarvitsevat toisiaan selviytyäkseen. Ihmeellistä kyllä, vaikuttaa päivittäinen riisi riittävän kaikille. Kaikki jaetaan.

On mielenkiintoista verrata ja pohdita millaista meillä Västanfjärdissä on ollut ja on nyt. Ja miksi.

"LION MOUNTAINS skills training projekt"

Aivan kuten Västanfjärdissä ovat

ihmiset Fire Mambossa päättäneet olla mukana järjestössä saadakseen aikaan parannuksia. Järjestö on nimeltään Lion Mountain Development Organization (suunnilleen Leijonavuoren kehitysjärjestö).

Siinä on päätetty mihin toimenpiteisiin tulee ryhtyä asukkaiden elämän parantamiseksi perusteellisesti:

- Opetuskeskus, missä 50 henkilöä vuodessa – vähintään 50% naisia – oppii rakentamaan, sisustamaan ja koristamaan taloja ja valmistamaan taidekäsintöitä kankaasta ja puusta ja ehkä keramiikasta. Siihen sisältyy myös harjoittelukeskuksen rakentaminen. Siitä tulee oppilaiden ensimmäinen iso käytännön harjoitustyö. Myöhemmin tulevat klinikka ja koulutalo ja...
- Kouluttaminen ympäristötietoisuudesta ja ekologisiiin ratkaisuihin etenkin vesi- ja viemäriasioissa, energian tuottamisessa, viljelyssä, rakennus- ja valmistusmenetelmissä. Toivottavasti voimme saada käyntiin mm. aurinkopaneelien ja kuivakäymälöiden valmistuksen. Tällä alueella vaikuttaa monta yritystä, mitkä voidaan saada kiinnostumaan asiasta. Finn Fund on yksi mahdollinen rahoittaja. Västanfjärdiläinen Strandells El on jo auttanut hyvillä neuvoillaan!
- Luku- ja kirjoituskursseja lukutaidottomille ja kaupallisia kurseja kaikille kiinnostuneille. Ja paljon paljon muuta sen jälkeen.

Sen jälkeen kun mieheni Morasta tuli Suomeen viime vuoden toukuussa, olemme kiertäneet kouluissa ja yhdistyksissä, päiväkodeissa ja yleisötilaisuuksissa ja kertoneet Sierra Leonen tilanteesta, ja mitä yritämme tehdä siellä. Olemme saaneet hyvän vastaanoton Kemiönsaarella ja monet ovat antaneet meille tukea.

Kaikki rahat ovat menneet suoraan Sierra Leonen projektitikkaan.

Keräämme varastoon tietoa, neuvoja ja lahjoja.

Erityise kiitoksemme ansaitsevat Dragsfjärdin, Kemiön ja Västanfjärdin FRK-osastot ja etenkin Anki Henriksson, Gina ja Kaj Genberg, Kemiönsaaren JÄNNÄ-projekti, Sofia Daghem, Kimito Marthaförening, Taalintehtaan koulu ja Tom Holmén.

Helsingissä teemme yhteistyötä Safra r.y:n kanssa (Suomi-Afrikkayhdistysten Liitto) voidaksemme hakea valtiolta kehitysyhteistyöavustuksia.

Samanaikaisesti paikalliset asukkaat Fire Mambossa työskentelevät projektin toteuttamiseksi. Naiset ovat aloittaneet työryhmiä, missä valmistavat myyntiin saippuaa, kangaslaukkuja ja perinteisiä afrikkalaisia asuja. Toiset tuottavat taidekäsintöitä – veistoksia, maalauksia, koruja...

Rakennamme kanalaa pohjaksi pienimuotoiselle osuus-toiminnalle. Täältä voimme myydä kananpoikia, munia ja lannoitetta.

Sen lisäksi yritämme hankkia mahdollisimman paljon käyttökelpoisia työkaluja ja muuta tarpeellista: tietokoneita, puhelimia, puutyökaluja, polkupyöriä... Tavarat laivataan Sierra Leoneen erillisessä kontissa. Jotta se olisi mahdollista, ovat myös rahalahjoitukset tervetulleita.

Olemme hyvin onnellisia, jos joku haluaa auttaa meitä!

Ottakaa yhteyttä meihin puhelimitse 045-6502555 tai sähköpostitse sannapeitso@gmail.com niin kerromme lisää.

Jokainen muutos alkaa omasta vallinnastamme. Sekä Fire Mambossa että Västanfjärdissä.

Sanna Peitso-Sesay/mk

Billböle by

Billböle hette på 1540-talet enligt boken "Kimitonejdens Historia" Billeböle. Bille var ett mansnamn, eventuellt ett danskt, adligt namn, som från 1200-talets slut förekom i Estland och Kurland. Böle kan möjligen ha sitt ursprung i betydelsen "ett böle" - "ödesböle", som är ett obebyggt eller förfallet markområde. Ordet har inlånats i finskan i formen "pöyli". Historikern E. A. Virtanen säger om böle-jordarna att de var vanliga i södra delarna av Egentliga Finland. Ursprungligen var de sådana områden på utmärkerna som omfattade skogsskiften eller utångar och utåkrar, eller också ödeblivna sådana odlingar. Billböle finns nämnt på en karta över vägar på Kimitolandet 1635. På 1700-talet fanns det två större gårdar i byn; Storgård, numera Bondas, och Lillgård varav sistnämnda alltjämt är ett fungerande jordbruk. På 1800-talet började Billbölebönderna idka sjöfart på Östersjön. Man seglade t.o.m. ända till England. Som minne från dessa tider finns i Billbölehemmen tavlor på segelfartygen och andra prydnadsföremål som skepparen införskaffat under sina seglatser. Från byn utvandrade under 1800-talets slut och 1900-talets början några till Amerika, såsom många valde att göra på den tiden.

Trädgårdsarbetare / Puutarhatyöntekijät

Under 1900-talets lopp kunde byn ståta med fyra gårdar, som hade hästar, nötkreatur, höns, får och grisar. På några gårdar uppfödades även mink för pälsstillverkning. Här fanns också två handelsträdgårdar. Den ena hade specialiserat sig på odling

av gurka och tomat, den andra på odling av blommor. Dessa trädgårdar erbjöd arbete för många orsbo.

Vi som bodde och växte upp i Billböle by på 1940- och 1950-talen föddes huvudsakligen hemma eller i Västanfjärds kommunalhem med hjälp av ortens barnmorska. Mått med dagens mått levde vi alla i stort sett under enkla förhållanden. Folkskolan fanns i Brännboda och dit gick vi till fots i ur och skur. Om vintern tog vi skidorna. Närmaste butik fanns i Brännboda. Där betjänades vi av farbror Evert och senare av farbror Erik. Ännu dröjer sig doften av nymalet kaffe kvar i minnet. Mjölken köptes från närmaste gård, vi tog bara mjölkkanan dit och fick den fylld med varm komjölk. Oj, hur god filen blev! Vi fick sätta hö på stör, gallra sockerbeter och delta i potatisupptagningen. Byns båda handelsträdgårdar bjöd på sommarjobb åt oss skolbarn såsom tomatplockning och plantering av chrysantemum. Till Lammala for vi också för att handla och utträtta andra saker. Där fanns två butiker, ett postkontor och två banker, Andelsbanken och Sparbanken. Med Grandells bussar, som flera gånger om dagen körde genom byn, kunde vi ta oss till Kimito eller Åbo. Under generalstrejken 1956 satt fru Grandell vid ratten. Billbölebar-

nen deltog flitigt i sommarens simkurser fastän vägen till stranden var relativt lång eftersom Billböle saknar stränder. Vi simmade i "Färtvätten", "Timmernäset" och "Gräggån". Ibland kunde vi cykla eller gå till Sågen i Lammala för att ta oss ett dopp där. Där fanns också sköjlbryggan där vi om somrarna skurade mattor eller sköjldet tvätt.

Så småningom började förändringens vindar blåsa. Jordbruken minskade i antal och kreaturen sändes till slakt och jordarna utarrenderades. De som arbetat hårt för brödet lade inte mera sin hand vid plojen och de efterföljande hade funnit andra sysslor. Den reguljära busstrafiken slutade för ett antal år sedan på grund av olönsamhet - de flesta har ju egen bil även i Billböle.

Billböle by ligger, rent geografiskt, inklämt mellan ett antal byar bl. a. Lammala i väster, Vestlax i norr, Sundvik i öster och Brännboda i söder. I byn finns en hembygdsgränd och ca 25 bostadshus av vilka tio är bebodda året om. Ett antal används som fritidshus, några står tomma. Hembygdsgränden heter Hagalund och används som samlingslokal för olika evenemang. En del Billbölebor har bott här hela sitt liv medan andra har sina rötter i byn och därför återflyttat. Några är helt nyinflyttade.

Byns befolkning består numera av barnfamiljer, företagare, jordbrukare och pensionärer. Svenska och finska talas och på engelska kan man också göra sig förstådd. Man är intresserad bl.a. av trädgårdsskötsel, sång och musik, handarbete, föreningsverksamhet och av fåglar, djur och natur.

Upe vid Kullasvängen står en väderkvarn från 1800-talet och ett loft från samma tidsperiod. Dessa utgör ett oersättligt kulturarv och för betraktarens tankar till forna tider. Ett stort träsk, som gränsar till Sundvik kan upptäckas om man gör sig besväret att vandra ett stycke genom skogen. Berg, skog, åker, äng och kärrmark varierar i landskapet. Naturen bjuder på rikliga mängder av bär och svamp, inte att förglömma lugn och ro. Till midsommar prunkar ett 100-tal nattviol. Liljenkonvaljer finns det också gott om. Likaså kan man få syn på vita blåsippor, vit tjärblomster, vit gräslök och vita blåklackor. Billböle är utan tvivel de vita blommornas by. Om vintern avslöjar spåren i snön att olika djur har rört sig i omgivningen. Om våren återvänder tranorna mäktigt ropande och småfågelsången är musik för örat. Det gäller bara att hålla ögonen öppna så upptäcker man vad Billböle har att bjuda på.

Kerstin Reinikainen

Billbölen kylä

Billböle trädgårdar /Billbölen puutarhat

Billböle oli 1540-luvulla kirjan "Kimitonejdens Historia" (Kemiönseudun Historia) mukaan nimeltään Billeböle. Bille oli miehen nimi, mahdollisesti tanskalainen aatelinimi, joka 1200-luvun lopulta asti esiintyi Virossa ja Kuurinmaalla. Böle voi alkuperäiseltä merkitykseltään tarkoittaa "ett böle" - "ödesböle" (alue, erämaa-alue), joka on rakentamatonta tai rappiolla olevaa maa-alueita. Sana on lainattu suomen kieleen muodossa "pöyli". Historioitsija E. A. Virtasen mukaan "böle"-alueet olivat tavallisia Varsinais-suomen eteläosissa. Ne olivat alunperin sellaisia reunamailla olevia alueita kuten metsiköt tai reunapellot ja reunaniityt tai myös hylätyt viljelysmaat. Billböle on mainittu kemiönsaarelaisella tiekartalla v. 1635. 1700-luvulla Billbölessä oli kaksi isoa maalaistaloa: Storgård (Isotalo), nykyään Bondas ja Lillgård (Vähätalo), joka yhä on toimiva maatila. 1800-luvulla Billbölen talonpojat ryhtyivät harrastamaan merenkulkua Itämerellä, purjehdittiin jopa Englantiin asti. Muistoina näiltä ajoilta Billbölen kodeissa on purjelaivatauluja ja kipparin mukanaan tuomia koriste-esineitä. 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa useita henkilöitä muutti kylästä Amerikkaan.

1900-luvun kuluessa Billbölessä oli

neljä maalaistaloa, joissa oli hevosia, lehmiä, kanoja, lampaita ja porsaita. Muutamassa kasvatettiin jopa minkejä turkistuotantoon. Kylässä oli myös kaksi kauppapuutarhaa, toinen oli erikoistunut kurkun ja tomaatin viljelyyn ja toinen kukkien viljelyyn. Nämä puutarhat tarjosivat työtä monelle paikkakuntalaiselle. 1900-luvun viimeisten vuosikymmenten aikana maatilojen lukumäärä väheni yhteen ja viljelysmaat annettiin vuokralle. Sekä eläimet että kauppapuutarhat katosivat. Muutoksen tuulet puhalsivat voimakkaasti.

Billbölen kylä on usean kylän puristuksessa mm Lammalan lännessä, Vestlaxin pohjoisessa, Sundvikin idässä ja Brännbodan etelässä. Kylässä on kotiseututalo Hagalund ja n. 25 asuinrakennusta, joista 10:ssä asutaan ympäri vuoden. Joitakin käytetään vapaa-ajan asuintoimaksi. Muutama seisoo tyhjillään. Osa Billbölen asukkaista on asunut kylässä koko elämänsä ajan, toiset taas ovat paluumuuttajia, jotkut vastamuuttaneita uusia kyläläisiä. Lapsiperheitä, yrittäjiä, maanviljelijöitä ja eläkeläisiä asuu kylässä. He puhuvat ruotsia ja suomea ja englanniksikin he voivat kommunikoida tarvittaessa. He ovat kiinnostuneita puutarhanhoidasta, musiikista, käsityöstä, yhdistystoiminnasta, luonnosta jne.

Arvokkaana kulttuuriperintönä ovat Kullankaaren päässä olevat 1800-luvun tuulimylly ja luhti. Ne vievät katsojan ajatukset entisiin aikoihin. Iso avosuo lähellä Sundvikin kylän rajaa on näkemisen arvoinen. Maiseman tunnusmerkkejä ovat kalliot, metsät, pellot, niityt ja kosteikot. Metsä tarjoaa runsaasti marjoja ja sieniä unohtamatta luonnon tuomaa mielenrauhaa. Juhannuksen tienoilla kukkivat sadat valkolehdokit ja kieloja kasvaa runsaasti. Lisäksi löytyy valkoisia sinivuokkoja, valkoisia mäkitervakkoja, valkoisia ruoholaukkoja ja valkoisia kurjenkelloja. Billböle on toden totta valkoisten kukkien kylä. Talvella jäljet lumessa paljastavat erilaisten eläinten vierailleen talojen läheisyydessä. Keväällä saapuvat kurjet kumeasti huutaen ja pikkulintujen viserrys on korviahi-velevää. Näin Billbölessä.

Kerstin Reinikainen

DEN MÅNGSIDIGA MODERNA LANTHANDELN

- LIVSMEDEL
- BRÄNSLE, GAS
- OMBUDSPOST
- KÖTTDISK
- BYGGMATERIAL
- VEIKKAUS
- HUSGERÅD
- MÅLNING
- GRATIS INTERNET

K EXTRA **KNALLIS**

Lammalavägen 72 | asa.storberg@k-extra.com | 427 560

Jouko Jokinen

Västanfjärds bibliotek aktualiserar under denna sommar kalknäringen i Västanfjärd. En utställning öppnas den 29 juni.

Kalkbrytningen utgjorde under sekler en viktig binäring till jordbruket på orten, och kom småningom, under målmedveten ledning, att utvecklas till en regelrätt industri.

I Lammala fanns år 1824 fjorton kalkbrott. De var alla relativt små, 5–20 meter långa, 5–10 meter breda, 1–3 meter djupa, typiska "brandskärpningar". Kalkbrotten låg på Östergårds, Västergårds och Prästgårds marker. I dag är Östergårds eller Stus gamla gruva mest välskött och lättast tillgänglig.

I Finnsjö, Gräggnäs, Illo, Brännboda och Billböle låg år 1825 många små kalkbrott. De flesta av dem har senare bearbetats och förstörats delvis av markägarna, delvis av olika arrendatorer.

Lammala kalkgruvor

År 1899 utarrenderades kalkbrotten i byn till Helsingfors Kalkugns Ab på 25 år. Sex år senare övertog Pargas Kalkbergs Ab alla kontrakt. Henrik Isaksson, Lammala, var redan denna tid ledare för kalkhanteringen. Rätten

Kalkbrott och gruvdrift i Västanfjärd

till kalkbrytningen övergick från och med 1920-talet till Förbyföretaget Karl Forsström, först i Illo, senare även i Lammala.

Åren 1929–1938 bearbetades tre gruvor med 10–15 mans styrka per gruva: Stusgruvan eller Arells gruva, Prästgårdsgruvan I eller Grönalund samt Prästgårdsgruvan II eller Kalkbergsgruvan (också kallad Källbergsgruvan). Stenen från gruvorna transporterades via en ca 3 km lång linbana till Kalkholmen. År 1938 tog den kalksten som var lämplig för bränning slut.

I kalkstenens håligheter förekom s.k. mineraldruser. De innehöll kalcit-, baryt- och fluoritkristaller samt små kristaller av pyrit och markasit. Invid kalkstrecken bröts något jämmalm.

Illo kalkbruk och gruvor

Illo Kalkbruk Ab (1882–1922) var en direkt fortsättning på böndernas kalkhantering vid gruvorna i Illo. En cylinderugn byggdes på Kalkudden. Årligen brändes där ca. 14 000 hl. kalk med ca 15 mans arbetsstyrka. En försäljningsring bland de stora kalkproducenterna minskade lönsamheten. År 1913 utarrenderades kalkbruket till

Karl Forsström Ab, Förby, som senare köpte det och fortsatte verksamheten till 1930.

Under samma tid som Illo Kalkgruva fungerade Brännboda kalkbruk med gruva och cylinderugn i Bredvik.

Storgruvan och Lillgruvan i Illo bearbetades åter från 1938 till början av 1950 talet. Linbanan flyttades från Lammala till Illo. Då maximidjupet 50 m för dagbrott nåddes vid gruvorna nedlades driften som olönsam. I Storgruvan fanns mineraldruser med samma innehåll som i Lammala, därutöver påträffades kristaller av andular, korparkis, malakit, kaolin och järnhydrot.

Lammala kalkugn

Åren 1928–1929 byggdes på Kalkholmen landets längsta ringugn. Ugnen hade en 100 m lång eldkanal och ca 20 "kamrar", skorstenen var 65 m hög.

Kalkstenen brändes i kamrarna i ca 1000 grader C. På 6–18 dygn brände man ett varv runt ugnen. I ugnen brändes per år ca 14 000 ton kalksten. Under vintern låg kalkbränningen nere.

Kalkindustrin i Västanfjärd sysselsatte närmare 100 man per år i 20 års tid. Kalkbränningen upphörde år 1949.

Källa: Sagalunds arkiv /

Illo Storgruvan, Artur Ölanders samlingar
Illon iso kaivos, Artur Ölanderin kokoelmat

Västanfjärdin kalkkilouhokset ja kaivostoiminta

Västanfjärdinkirjastossa avataan tänä kesänä näyttely, joka kertoo Västanfjärdin kalkkitoiminnasta. Kalkin louhintaa harjoitettiin paikkakunnalla vuosisatojen ajan maanviljelyksen sivulinkeinä.

Se kehittyi määrätietoisen johdon tuloksena suoranaiseksi teollisuudeksi. Maisteri S. Sevoniuksen kertoman mukaan v. 1824 Lammalassa oli 14 kalkkilouhoksesta. Ne olivat kaikki tyyppillisiä "polttolouhoksia" ja suhteellisen pieniä: pituudeltaan 5–20 m, leveydeltään 5–10 m ja syvyydeltään 1–3 m. Kaivokset sijaitsivat kolmen tilan mailla Östergårdin, Västergårdin ja Pappilan alueilla.

Mielenkiintoisimpia louhoksia on Östergårdin tai Stusin vanha louhos. Vuonna 1825 pieniä kalkkilouhoksia sijaitsi myös Finnsjössa, Gräggnäsissä, Illossa, Brännbodassa ja Billbö-

lessä. Myöhemmin useita kaivoksia on suurennettu maanomistajien ja eri vuokraajienkin toimesta.

Lammalan kalkkikaivokset

Vuonna 1899 kylän kalkkilouhokset vuokrattiin Helsingin Kalkkiuuni Oy:lle 25 vuoden ajaksi. 1905 sopimus siirtyi Paraisten Kalkkiuuni Oy:n haltuun. Jo näihin aikoihin Henrik Isaksson, Lammala, oli kalkinkäsittelyn johtaja. 1920-luvulta oikeus kalkinkäsittelyyn siirtyi ensin Illossa ja myöhemmin myös Lammalassa Karl Forsströmille Särkisaloon.

Vuosina 1929–1938 työskenneltiin 10–15 miehen voimin kolmessa kaivoksessa: Stusin tai Arellin kaivoksessa, Pappilankaivos I tai Grönalund sekä Pappilankaivos II tai Kalkbergin-kaivoksessa (Källberginkaivos). Kai-

voksista kivi siirrettiin Kalkholmenille n. 3 km:n pituisella köysiradalla. Polttamiseen soveltuva kalkkikivi loppui v. 1938.

Mielenkiintoista kalkkikivessä olivat ontelot, missä oli mineraalidruuseja. Nämä sisälsivät kalsiitti-, baryytti- ja fluoriittikiteitä, sekä pieniä pyriitti- ja markasiittikiteitä. Kalkkilinjan läheisyydestä louhittiin jonkin verran rautamalmia.

Illon kalkkitechdas ja Illon kaivokset

Illon Kalkkitechdas Oy (1882–1922) sai alkunsa isäntien kalkin käsittelystä Illon kalkkikaivoksilla. Kalkudenniin rakennettiin sylinteriuuni v. 1882. Vuosittain siinä poltettiin n. 14 000 hl kalkkia n. 15 miehen voimin. Suurten kalkintuottajien kesken toiminut

myyntirengas pienensi voittotuloja. 1913 kalkkitechdas vuokrattiin ja myöhemmin myytiin Karl Forsströmin osakeyhtiölle, mikä jatkoi toimintaa vuoteen 1930.

Samanaikaisesti Illon kalkkitechtaan kanssa toimi Bredvikenissä Brännbodan Kalkkitechdas, mihin kuului kaivos ja sylinteriuuni.

Illon suuri ja pieni kaivos otettiin uudelleen käyttöön v. 1938 ja suljettiin 1950-luvun alussa. Köysirata siirrettiin Lammalasta Illoon. Louhosten saavutettua enimmäissyvyytensä 50 m kaivokset suljettiin kannattamattomina. Iso kaivos sisälsi samoja mineraaleja kuin Lammalan kaivos, mutta niiden lisäksi löydettiin myös andulaattiki-

teitä, kuparikiisiä, malakiittia, kaoliinia ja rautahydraattia.

Lammalan kalkkiuuni

Vuosina 1928–1929 rakennettiin Kalkholmenille maan pisin rengasuuuni. Uunissa oli 100 m pitkä tulikanava ja noin 20 "kamarina". Piippu oli 65 m korkea. Kalkkikivi poltettiin "kamareissa" n. 1000 asteen lämmössä. Polttokierros uunissa kesti 16–18 vuorokautta. Vuodessa poltettiin n. 14 000 tonnia kalkkikiveä. Talvisin uunia ei käytetty. Kalkkiteollisuus Västanfjärdissä työllisti vuosittain liki 100 miestä 20 vuoden ajan. Kalkkipoltto lakkautettiin v. 1949.

Kulla Kvarn

Kimitoöns enda länghuskvarn – också känd som stubbekvarn – står på Kulla gårds ägor i Billböle, Västanfjärd. Inbäddad i grönska och osynlig från landsvägen har den utgjort ett unikt minnesmärke över längesedan svunna tider. Nu och då har mindre grupper ledsagats dit för att få undervisning i urgammal teknik och mjölframställningsmetod.

Senaste höst drabbades emellertid kvarnen av förödelse, då höststormen slet loss vingarna. I den här väderkvarnskonstruktionen verkar vingfästet vara särskilt sårbart. Senast 1981 krävdes en restaurering för att vingarna skulle hållas på plats. Nu är det dags igen. Under sommarens lopp ska nya vingar konstrueras och fästas vid "gångåsen". Den här gången räcker storbhusets egna medel till för återställandet av kvarnens yttre, då tre av fyra vingar kan återanvändas.

Kullakvarnen har nämligen hela tiden upprätthållits med privata medel; en kulturgärning i det tysta.

Gården kom till vid ett arvsskifte redan 1738. Här levde under tidigare hälften av 1800-talet bonden Samuel Börman. Till ägorna hörde förutom bondgården en lillstuga, flera torp och ekonomibygnader; bland annat

nämnda väderkvarn. Kvarnens ålder är inte dokumenterad men man kan anta att den är lika gammal som gården. Här maldes säd till mjöl under nästan 200 år.

När Samuel år 1853 överlät gården till sin son Viktor behöll han kvarnen och enligt sägen också en brännvinspanna för sig själv. Man vet att kvarnen under Victors tid, närmare bestämt 1890, blåste omkull i en hård storm. Den byggdes om av gårdens arbetare och var i funktion ända till 1920-talet.

I det här skedet hade gården bytt ägare två gånger och undergått ett sorgligt förfall. Med hål i sidan stod den under många år bunden vid en björk för att alls hållas upprätt. En beslutsam kvinnlig medlem av familjen förbarmade sig till slut över den och bekostade en grundlig renovering 1964.

Det var lyckligt, med tanke på Västanfjärds sevärhetsflora. Ungafär samtidigt försiggick nämligen den stora moderniseringsvägen, då "gammalt" allra helst skulle rivas ner och glömmas bort. Det ödet gick den ståtliga pipan på Kalkholmen till mötes. Men det är en annan historia.

Folke Eriksson & Sanna Peitso-Sesay

Familjen Erikssons arkiv /
Erikssonin perheen arkisto

Kullan Mylly

Kemiönsaaren ainoa jalkamylly – tunnetaan myös nimellä mamsellimylly – sijaitsee Kullan tilan mailla Billbölessä Västanfjärdissä. Vehreyden keskellä maantieltä näkymättömissä se on toiminut ainutlaatuisena menneiden aikojen muistomerkkinä. Sinne on silloin tällöin ohjattu pieniä ryhmiä saamaan tietoa ikivanhasta tekniikasta ja jauhojen valmistusmenetelmästä.

Viime syksynä mylly kärsi vaurioista, kun myrsky irrotti sen siivet.

Tässä tuulimyllyrakennelmassa siipien kiinnitys vaikuttaa erityisen haavoittuvalta. Siipien kiinnitystä korjattiin viimeksi vuonna 1981 ja nyt se on jälleen edessä. Kesän aikana rakennetaan uudet siivet ja ne kiinnitetään keskiakseliin. Tällä kertaa kuolinpesän omat varat riittävät myllyn korjaukseen, kun kaikki neljä siipeä voidaan käyttää uudelleen.

Kullan myllyä on koko ajan ylläpidetty yksityisesti. Kolme kertaa aikaisemmin tehdyt isot korjaukset ovat pitäneet myllyn pystyssä; kulttuuriteko hiljaisuudessa.

Tila on muodostunut perinnönjaossa vuonna 1738. Täällä asui 1800-luvun alkupuoliskolla talonpoika Samuel Börman.

Omistukseen kuuluivat maatalon lisäksi pikkutupa, useita torppia ja talousrakennuksia, muun muassa mainittu mylly. Myllyn ikä ei ole tiedossa, mutta sen voidaan olettaa olevan yhtä vanha kuin tila. Täällä jauhettiin viljasta jauhoa melkein 200 vuoden ajan.

Kun Samuel luovutti tilan pojalleen Victorille vuonna 1853, piti hän myllyn ja tarinan mukaan myös viinapannun itsellään. Tiedetään, että Victorin aikana, vuonna 1890, mylly kaatui kovassa myrskyssä.

Tilan työntekijät pystyttivät myllyn uudelleen ja se oli käytössä aina 1920-luvulle asti.

Tässä vaiheessa tila oli vaihtanut omistajaa kaksi kertaa ja joutunut rappiolle. Myllyn seinässä oli reikä ja se pysyi pystyssä monen vuoden ajan vain koivuun kiinni sidottuna. Gustaf Gottfridin tytär Helena pelasti lopulta myllyn ja rahoitti perusteellisen korjauksen 1964.

Västanfjärdin nähtävyyksiä ajatellen se oli onni. Suurin piirtein samoihin aikoihin alkoi valtava uudistamisaalto, missä "vanha" mieluiten purettiin ja unohdettiin. Sen kohtalon sai kokea Kalkholmenin korkean piipun. Mutta se on jo toinen tarina.

mk

Från inflyttare till Västanfjärding Muukalaisesta Västanfjärdiläinen

Ibland kan man förfalla till att fundera över svårbesvarade frågor.

Att bo i en by är inte alltid okomplicerat, men en faktor som skiljer byn från en storstad är överskådligheten. Man vet – åtminstone småningom – vem som är vem.

Man vet vilka som bott här "alltid" och vilka som flyttat hit någon annanstans ifrån. Men när sker övergången från att vara inflyttare till att vara västanfjärdbo?

Förblir man ett slags främling i hela sitt liv – eller kommer det en tid då människor glömt bort att man från början var "utbölning"?

Har det med språk och utseende att göra – eller något annat? Är någon intresserad av vem man var innan man kom och vad man kan ha med sig i sitt personlighetsmässiga bagage?

Spelar det någon roll varifrån man flyttar; Helsingfors eller St. Lucia?

I Västanfjärd finns många invånare som under de senaste tio-femton åren flyttat hit från ett annat land. Vi har långtifrån talat med alla, men här presenteras en snutt av deras respektive historia och deras tankar om nuet och framtiden i Västanfjärd.

Joskus voi jäädä pohtimaan vastauksia vaikeisiin kysymyksiin.

Kylässä asuminen ei aina ole mutkatonta, mutta yksi seikka, mikä erottaa kylän suurkaupungista on näkyvyys. Tiedät – ainakin vähitellen – kuka on kuka. Tiedetään ketkä ovat asuneet täällä aina ja ketkä ovat muuttaneet muualta. Mutta missä vaiheessa muualta tulleesta tulee västanfjärdiläinen?

Jääkö hän vieraaksi loppuiäkseen – vai tuleeko aika, jolloin ihmiset unohtavat, että hän oli muualta tullut. Onko sillä tekemistä kielen ja ulkonäön kanssa – tai jonkin muun? Onko joku kiinnostunut kuka hän oli ennen tuloaan ja mitä hän henkilönä on voinut tuoda tullessaan?

Onko sillä väliä mistä muuttaa, Helsingistä vai St. Luciasta?

Västanfjärdiin on viimeisen 10–15 vuoden aikana muuttanut monta ulkomaalaista. Tällä kertaa ehdimme puhuttaa neljää heistä. Jokainen kertoo patkän omasta historiastaan sekä ajatuksia nykyhetkestä ja tulevaisuudesta.

Sanna Peitso-Sesay/mk

Tri från Indonesien

Tri Kesuma Dewi – i Västanfjärd bättre känd som Witty – var i sitt tidigare liv en "high heel" karriärkvinnan i Palembang, södra Sumatra, Indonesien.

Hon växte upp i en välbärgad familj. Far, som var universitetslärare, dog tidigt men mor, vars familj i generationer hade bedrivit affärer i gasbranschen, uppfostrade strängt och framgångsrikt sin son och sina tre döttrar (namnet Tri hänvisar till "dotter nummer tre"), placerade dem i bra skolor och uppmuntrade dem till fortsatta studier.

Witty utbildade sig till hotell manager och jobbade i flera år inom hotellindustrin i sin hemstad. Snart bildade hon familj; Nazwa föddes år 2003. Efter några års äktenskap insåg Witty att hon skulle bli tvungen att ta hand om sin dotter på egen hand – och hon var fast besluten att lyckas. Hon fick jobb som PR chef i en hotellkedja, blev "haffad" av ett försäkringsbolag, där hon blev rekryteringschef och avancerade på kort tid till instruktör.

Hon trivdes som fisken i vattnet; var framgångsrik och populär och kunde, liksom tidigare hennes mamma, erbjuda sin dotter

ett gott liv och bästa möjliga skola.

Witty och Nazwa reste mycket, och besökte bl.a. Mecka, muslimernas heliga stad. Witty har alltid varit troende, men inte rigid.

En gång råkade hon ensam fira semester i Thailand. Där beseglades nästa fas i hennes öde – för där mötte hon Marcus Börman från Billböle, Västanfjärd. Tycke uppstod. De träffades flera gånger under de följande två åren – och så blev det dags för Witty att tillsammans med Nazwa hälsa på i Västanfjärd. De anlände sommaren 2012.

Sedan dess har de båda varit permanent bosatta här. Witty och Marcus gifte sig och Witty har sakta men säkert manglat sig igenom hela det omständiga papperskrig ett uppehållstillstånd kräver. Hon har studerat svenska vid vuxeninstutttet i Kimito och är fast besluten att också lära sig finska. Det kräver ett körkort, som är på gång, och därefter dagliga resor till språkkursarrangören i Salo.

Witty och Nazwa älskar sin nya familj och Nazwa har i Västanfjärdskola hastigt och lustigt tagit till sig både språk och kulturella koder. För Witty går det inte lika snabbt, ef-

ttersom hon inte har samma tillgång till pratande sällskap. Marcus jobbar på Silja Line och är frånvarande en vecka i taget. Körkortet kommer att förändra livet till det bättre, liksom den finska språkkursen. Men den finländska kulturen framstår fortsättningsvis som ganska främmande för Witty. Hon försöker förklara:

– Livet i Palembang var hektiskt och oförutsägbart. På min fritid rörde jag mig alltid tillsammans med hela familjen eller många vänner i en stor grupp. Vi handlade, åt, drack och träffade bekanta. Vi ordnade fester dit minst 100 personer var inbjudna. Var det fråga om t.ex. ett bröllop, skickades närmare 2000 inbjudningskort ut. I ett sådant sammanhang är det viktigt att alla vet vad de ska göra. Vi uppfostrar våra barn att visa vuxna respekt och fungera med allas bästa för ögonen.

– Att tillbringa dagar och veckor ensam hemma är väldigt ovant. Det är svårt för mig att förstå varför folk vill vandra till fots längs vägarna utan något särskilt mål. Men jag vill gärna lära mig. Ring mig nästa gång du vill ha sällskap på din hundpromenad!

Sanna Peitso-Sesay

Tri Indonesiasta

Tri Kesuma Dewi – Västanfjärdissä paremmin Wittyna tunnettu – oli aikaisemmassa elämässään "high heel" uranainen Palembangissa, eteläisessä Sumatrasa, Indonesiassa.

Hän kasvoi hyvin toimeen tulevassa perheessä. Isä, joka oli yliopisto-opettaja, kuoli varhain, mutta äiti, jonka perhe sukupolven ajan oli tehnyt kauppa kaasuallalla, kasvatti ankaralla kädellä menestyksekkäästi poikansa ja kolme tytärtään (nimi Tri viittaa "tyttönen numro kolme"), laittoi heidät hyviin kouluihin ja kannusti heitä jatkamaan opintojaan.

Witty kouluttautui hotellin johtajaksi ja työskenteli useita

vuosia hotellialalla kotikaupungissaan. Pian hän perusti perheen; Nazwa syntyi vuonna 2003. Joidenkin vuosien avioliiton jälkeen Witty tajusi, että hänen oli pakko huolehtia tyttärestään yksin – ja oli vakaasti päättänyt onnistua siinä. Hän sai työtä hotelliketjun PR-vastaavana, tuli kutsutuksi vakuutusyhtiön asiakashankintaan ja eteni lyhyessä ajassa neuvojaksi.

Hän viihtyi kuin kala vedessä; oli eteenpäin pyrkivä ja suosittu, ja kuten aikaisemmin hänen oma äitinsä, pystyi tarjoamaan tyttärelleen hyvän elämän ja parhaan mahdollisen koulun.

Witty ja Nazwa matkustivat paljon ja kävivät mm. Meckas-

sa, muslimien pyhässä kaupungissa. Witty oli aina ollut uskonnollinen, muttei jyrkkämielinen.

Kerran hän oli lomalla Thaimaassa. Siellä sinetöitiin uusi vaihe hänen kohtalostaan – hän tapasi Marcus Börmanin Billbölestä, Västanfjärdistä. He mieltäytyivät toisiinsa, tapasivat useita kertoja seuraavan kahden vuoden aikana – ja niin oli Wittyn ja Nazwan aika tulla vierailulle Västanfjärdiin. He saapuivat kesällä 2012.

Siitä lähtien he molemmat ovat olleet vakituksia asukkaita Västanfjärdissä. Witty ja Marcus avoivat ja Witty on hitaasti, mutta varmasti käynyt läpi kaiken parerisodan, mitä oleskelulupa vaatii. Hän on

opiskellut ruotsia aikuisopistossa Kemiössä ja on päättänyt opetella myös suomenkielen. Se edellyttää ajokorttia, mikä on jo tulossa, ja sen jälkeen päivittäisiä matkoja kielikursseille Saloon.

Witty ja Nazwa rakastavat uutta perhettään, ja Nazwa on Västanfjärdin koulussa nopeasti omaksunut sekä kielen että kulttuurin tavat. Wittyllä se ei käy yhtä helposti, sillä hänellä ei ole samanlaista mahdollisuutta päivittäiseen seurusteluun. Marcus työskentelee Silja Linella ja on pois viikon kerrallaan.

Ajokortti tulee muuttamaan Wittyn elämää parempaan, kuten myös suomenkielen kurssi. Suomenkielinen kulttuuri on edelleen melko vierasta Wittylle. Hän yrittää selittää:

– Elämä Palembangissa oli kiireistä ja ennalta arvaamatonta. Vapaa-ajallani liikuin aina yhdessä koko perheen kanssa tai usean ystävän ryhmässä. Kävimme ostoksilla, söimme, joimme ja tapasimme tuttuja. Järjestimme vähintään sadan hengen juhlia. Jos oli kyseessä esim. häät, lähetettiin lähes 2000 kutsukorttia. Sellai-

nessa yhteydessä on tärkeää, että kaikki tietävät mitä heidän tulee tehdä. Kasvatamme lapsemme kunnioittamaan vanhempiaan ja toimimaan kaikkien eduksi.

– On hieman outoa viettää päivät ja viikot yksin kotona. Minun on myös vaikea ymmärtää miksi ihmiset kävelevät yksin teitä pitkin ilman erityistä määränpäättä. Mutta haluan mielelläni oppia!

Soita minulle seuraavan kerran, kun haluat seurata koiran ulkoiluttamiseen!

Sanna Peitso-Sesay/mk

Linda från Peru

Bland ungefär åtta miljoner andra invånare växte Linda Montenegro upp i den peruanska huvudstaden Lima vid Sydamerikas västkust.

Livet där är sjudande, färgstarkt, vilt och rentav farligt - för den som inte är "streetwise" och behärskar djungelns lag. Men Linda var lyckligt lottad, omgiven av en trygg kärnfamilj bestående av pappa, mamma och lillebror och många nära, hjälpsamma släktingar. Hon utvidgade sin värld steg för steg, lärde sig ta sig fram i skiftande situationer och blev småningom en verkligt kompetent storstadsl flicka.

Linda drömde om en karriär inom turism- och hotellbranschen - och hon längtade efter att få se sig om i världen. Men att studera på universitet är mycket dyrt i Peru, så hon var glad åt att få jobb som sekreterare på ett kontor, där hon samtidigt kunde fördjupa sina kunskaper i engelska och datoranvändning. På fritiden umgicks hon med familj och släkt, gick på konserter, såg film, studerade världen via internet och fick den vägen nya vänner.

Efter några år hade hon samlat mod och motivation nog för att söka plats som au pair i Europa, närmare bestämt i Amsterdam. Då hade hon redan under en längre tid växlat e-post med en ung finländsk man, som hette Fredrik Bergholm. De hade kommit överens om att kanske träffas. Och knappt hade Linda hunnit installera sig i den holländska huvudstaden, då Fredrik kom resande för att hälsa på. Året var 2007.

- Det var kärlek vid första ögonkastet, konstaterar Linda.

Två månader senare var hon i Västanfjärd, i färd med att ansöka om arbetstillstånd. På Bjärkas Golf i Nivelax, där Fredrik och hans föräldrar byggt upp en fullfjädrad helhet omfattande golfbana, inkvartering och restaurang, kom hon rätt in i sin drömtillvaro. Sommarsäsongen är mättad av arbete från morgon till kväll; på Bjärkas är man noga med kvalitet på alla områden. Under vintersäsongen har Linda lärt sig njuta av lugnet, tystnaden och naturens skönhet.

Fredrik och Linda förlovade sig samma höst. Följande år blev det bröllop och äldre sonen Noah föddes. Ett och ett halvt år senare kom lillebror Elias till världen.

- Allt gick ganska fort, medger Linda, men ångrar inte sina val en enda minut. Hon är glad

att ha barnens farmor och farfar nära till hands och glad åt att hennes egen mamma någorlunda regelbundet kan komma från Peru och hälsa på. På det sättet får pojarna en levande länk till sitt andra ursprungsland. Ännu är inte Linda färdig att ta dem med sig dit.

- De är så små och det är för farligt, menar hon.

- Men kanske kan jag få lov att åka på egen hand ett par veckor för att träffa mina släktingar. Jag saknar dem ibland - och skulle så gärna se alla nya barn som fötts i familjen.

Nu är i alla fall en ny högsäsong på Bjärkas i antågande. Nya inkvarteringsutrymmen invigs och Linda hälsar både gamla och nya golfspekare välkomna.

Sanna Peitso-Sesay

Linda Perusta

tössä. Vapaa-ajallaan hän seurusteli perheen ja suvun kanssa, kävi konserteissa ja elokuvissa, opiskeli maailmaa internetissä ja sai sitä kautta uusia ystäviä. Muutaman vuoden kuluttua hän oli kerännyt tarpeeksi rohkeutta ja perusteluja hakeakseen au-pairiksi Eurooppaan, lähinnä Amsterdamiin. Silloin hän oli jo pitemmän aikaa vaihtanut sähköpostiviestejä nuoren suomalaisen miehen, Fredrik Bergholmin kanssa. He olivat sopineet mahdollisesta tapaamisesta. Tuskin Linda oli ehtinyt asettua hollantilaiseen pääkaupunkiin, kun Fredrik jo matkusti häntä tapaamaan. Vuosi oli 2007.

- Se oli rakkautta ensi silmäyksellä, toteaa Linda.

Kaksi kuukautta myöhemmin hän oli Västanfjärdissä, aikomukseen hakea työlupaa. Bjärkas Golf Nivelaxissa, mihin Fredrik vanhempiensa kanssa oli rakentanut toimivan kokonaisuuden golfratoineen, majoituksineen ja ravintoloineen, oli Lindan unelmapaikka. Kesäkausi on täyttä työtä aamusta iltaan; Bjärkaksessa ollaan tarkkoja laadusta kaikilla aloilla. Talvikausien aikana Linda on oppinut nauttimaan rauhasta, hiljaisuudesta ja luonnon kauneudesta.

Fredrik ja Linda kihlautuivat samana syksynä. Seuraavana vuonna vietettiin häitä ja vanhempi poika Noah syntyi. Puolitoista vuotta myöhemmin tuli pikkuveli Elias maailmaan.

- Kaikki tapahtui aika nopeasti, myöntää Linda, mutta ei ole hetkeäkään katunut valintojaan. Hän iloitsee siitä, että lasten isovanhemmat ovat lähellä ja on iloinen myös siitä, että hänen oma äitinsä voi jokseenkin säännöllisesti tulla Perusta heitä tapaamaan. Sillä tavoin pojat saavat luonnollisen yhteyden toiseen alkuperämaahansa. Linda ei ole vielä valmis viemään heitä sinne.

- He ovat pieniä ja se on liian vaarallista, hän sanoo.

- Mutta ehkä voin saada luvan matkustaa omin päin tapaamaan sukulaisiani. Toisinaan kaipaen heitä - ja mielelläni näkisin kaikki perheeseeni syntyneet uudet lapset.

Nyt on kuitenkin Bjärkaksen kiireisin kausi lähestymässä. Uudet majoitustilat vihitään, ja Linda toivottaa sekä vanhat että uudet golfinpelaajat tervetulleiksi. mk

Damion från Jamaica

Damion Scott flyttade hösten 2011 från den sägenomspunna karibiska ön Jamaica till Sundvik by i Västanfjärd.

- For Love's sake, för Kärleks skull, säger han med ett brett leende, medan 1½-åriga sonen Jahim förtjust skrikan- de springer av och an mellan pappas och mamma Charlotta Henrikssons famn.

Charlotta träffade Damion för fem år sedan, då hon turistade på St. Maarten, en annan karibisk ö, där Damion för tillfället arbetade som elektriker. De höll kontakt; Charlotta reste varje vinter tillbaka för att hälsa på - och resten är historia.

Man kunde tro att kontras-

ten mellan soliga Jamaica och nordiska Sundvik är himmelsvid, men riktigt så är det ändå inte.

- Precis som i min hemstad är naturen i Västanfjärd väldigt vacker. Här är lugnt och fint, människorna är vänliga och atmosfären inspirerande, menar Damion.

Som hängiven naturälskare uppskattar han alldeles särskilt det arbete han och Charlotta tillsammans utför i Sundvik: Äppel-, blomster-, ört- och biodling

- Att plantera och så och se växterna gro är verkligen min grej, konstaterar han belåtet.

Han tycker också mycket om att fiska och har under vintrarna dragit not med

Sundviks notlag.

Så kan livet se ut också i Jamaica, även om isen saknas.

- Men jag gillar årstidsväxlingarna, säger Damion, som till och med har lärt sig njuta av skidåkning.

Han växte upp tillsammans med två äldre systrar och tre äldre bröder i Mandeville, en naturskönt belägen stad i provinsen Manchester i södra Jamaica. Hans mor dog då han var helt liten, så syskonen fick hjälpas åt med det mesta medan pappa arbetade som skogshuggare. Ett stort gemensamt intresse var musiken. Vid sex års ålder gjorde Damion sina första sånger och tävlade ivrigt med bröderna om vem som kunde göra den

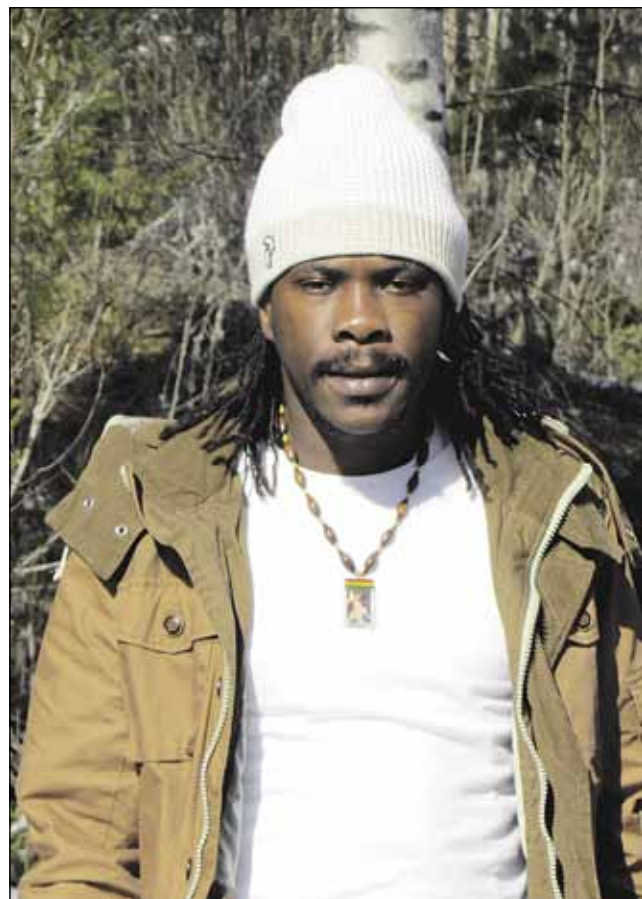
bästa musikshowen. Nio år gammal hade han fått ihop ett eget band, som i många år skapade musik och uppträdde för publik. Själv var och förblev han främst sångare.

När han gått ut skolan och arbetat ett antal år som elektrikerlärning, ansåg hans storsyster att det började vara dags för honom att se sig om i världen för att utvecklas som musiker. Det var på den vägen han hamnade i St Maarten - och småningom i Sundvik.

- Nu har jag under flera år samlat motivation, så det är dags för en cd, avslöjar han.

Kanske får vi snart höra världens första Västanfjärdsproducerade reggae?

Sanna Peitso-Sesay

Damion Jamaikalta

Damion Scott muutti syksyllä 2011 tarunhoitoiselta Jamaikan saarelta Västanfjärdin Sundvikin kylään.

- For Love's sake, Rakkauden tähden, hän sanoo ja hymyilee leveästi, kun hänen 1 1/2 vuotias poikansa Jahim ihastuneesti kiljuen juoksee edestakaisin isänsä ja äitinsä Charlotta Henrikssonin syliini.

Charlotta tapasi Damionin viisi vuotta sitten turistimatallaan St. Maartenille, toiselle karibialaiselle saarelle, missä Damion sillä hetkellä työskenteli sähköasentajana.

He pitivät yhteyttä; Charlotta matkusti joka talvi takaisin - ja loppu onkin historiaa.

Voisi luulla, että ero aurinkoisesta Jamaikan ja pohjoisen Sundvikin välillä olisi valtava, mutta niin ei kuitenkaan ole.

- Aivan kuten kotikaupungissani, luonto Västanfjärdissä on valtavan kaunis. Täällä on rauhallista ja hyvä olla, ihmiset ovat ystävällisiä ja ilmapiiri innostava, sanoo Damion.

Luontoa rakastavana hän arvostaa erityisesti yhdessä Charlottan kanssa Sundvikissa tekemäänsä työtä: Omena-, kukka-, yrtti- ja mehiläiskas-

vatusta.

- Istutus, kylvö ja kasvun seuraaminen on todella minun juttuni, toteaa hän tyytyväisenä. Hän pitää myös kalastamisesta ja on ollut talvisin nuotanvedossa Sundvikin notlagenin mukana.

Samanlaista saattaa elämä Jamaikallakin olla, vaikka jäät puuttuvatkin.

- Mutta pidän vuodenaikojen vaihtelusta, sanoo Damion, joka on oppinut nauttimaan jopa hiihtämisestä.

Hän kasvoi yhdessä kahden vanhemman siskonsa ja kolmen vanhemman veljensä

kanssa Mandevillissä, pienessä luonnonkauniissa kaupungissa Manchesterin maakunnassa etelä-Jamaikalla. Hänen äitinsä kuoli, kun Damion oli aivan pieni, ja sisarukset auttoivat toisiaan lähes kaikessa, sillä isä työskenteli metsurina. Tärkeä yhteinen harrastus oli musiikki. Damion teki kuusivuotiaana ensimmäiset laulunsa ja kilpaili innokkaasti veljiensä kanssa parhaasta musiikkiesityksestä.

Yhdeksänvuotiaana hän oli saanut koottua oman yhtyeen, mikä monen vuoden ajan teki musiikkia ja esiintyi yleisölle.

Damion oli ja on ensisijaisesti laulaja.

Kun hän oli päässyt koulusta ja työskennellyt joitakin vuosia sähköasentajaoppilaina, olivat hänen sisaruskuksensa sitä mieltä, että Damionin oli aika lähteä maailmalle kehittyäkseen muusikkona.

Sitä kautta hän päätyi St Maartenille - ja vähitellen Sundvikiin.

- Olen usean vuoden ajan koonnut aiheita ja nyt on cd:n aika, hän paljastaa. Ehkä saamme pian kuulla maailman ensimmäisen Västanfjärdissä tuotetun reggae? mk

Aili från Estland

Aili har dansat i hela sitt liv. Redan som fyraåring var hon isprinsessa i Tallinns ishall och fortsatte under de första skolåren med skönskrinning. Uppmuntrad av sina föräldrar tränade hon minst en gång per dag, ibland oftare, och varvade skinnandet med balett.

Hon fick gå i en elitskola med dans som specialitet och lärde sig de mest skiftande stilar och tekniker. Hennes egen dansgrupp uppträdde så gott som varje kväll, till och med på Tivoli. Aili tycker idag att hon hade en underbar uppväxttid.

Mycket fritid blev det inte, men om somrarna deltog hon och hennes lillasyster i pionjirläger, som ordnas för barn i Estland. På ett sådant träffade hon Jaanus Jyrissou för första gången. Hon var elva, han tretton. De lade märke till varandra och han tog mod till sig och bjöd henne på middag. Den gången var Aili för blyg för att gå. Men han mindes henne – och efter

ganska många år och krumbukter blev han hennes äkta man.

Innan dess hade Aili hunnit sluta skolan, utbilda sig till sömmerska, bilda familj och skaffa sig en egen försörjning som chefsassistent på en större firma. Sin sömnadskonst ägnade hon sig åt huvudsakligen som hobby och sidobusiness.

När hon sedan småningom fann sig som ensamstående mamma med tre barn, fick hon plötsligt syn på Jaanus Jyrissou per internet. Han hade flyttat till Finland, startat ett eget företag och ville gärna träffa henne.

På den vägen är de. Aili flyttade med Jaanus till Björkbo och litet senare till Västanfjärd. Hennes två yngre barn, Mattias och Johanna, följde med och går nu i "öns allra bästa skola", Taalintehtaan koulu. Aili och Jaanus gifte sig och för ungefär 1½ år sedan föddes Oskar.

Livet har varit brokigt och intressant, tycker Aili. Hon trivs och njuter

av lugnet och den vackra naturen i Västanfjärd. Hon har också haft turen att bli bekant med folk på Kimitoön, som förstätt att uppskatta hennes speciella gåvor. På så sätt har hon steg för steg kunnat bygga upp en karriär som lokal Zumba-instruktör. (Zumba är dansbaserad gruppträning till huvudsakligen latinamerikansk musik och världsmusik, med inslag av latinsk pop och internationella radiohitlåtar). Dansen har gett henne egen nisch på ön och många vänner.

– Nu är det språken jag har kvar att erövra, konstaterar hon. – Finska går ganska bra, men svenska vågar jag mig inte på ens då jag handlar i Knallis! Det är genant att säga fel. Jag vill verkligen lära mig, för det kan vara användbart också utanför Västanfjärd. Vi har släktingar och vänner i Sverige – och också i Estland rör sig många svenskar. Kanske vi en dag flyttar tillbaka, och då tar jag med mig allt jag fått lära mig här.

Aili Virosta

Aili on tanssinut koko ikänsä. Jo nelivuotiaana hän oli jääprinsessana Tallinnan jäähallissa ja jatkoi kaunoluistelua ensimmäisten kouluvuosiensa ajan. Vanhempiansa kannustamana hän harjoitteli vähintään kerran päivässä. Baletti tuli luistelun rinnalle.

Hän kävi tanssiin erikoistunutta eliittikoulua ja opiskeli erilaisia tyyliä ja tekniikoita. Hänen oma tanssiryhmänsä esiintyi iltaisin, muun muassa Tivolissa. Ailin mielestä hänellä oli onnelliset kasvuvuodet.

Paljon ei vapaa-aikaa jäänyt, mutta kesäisin hän osallistui pikkusiskonsa

kanssa Virossa järjestettävälle pioneerileireille. Eräällä leirillä hän tapasi ensimmäisen kerran Jaanus Jyrissou. Aili oli yhdenoista, Jaanus kolmentoista. He huomasivat toisensa ja Jaanus pyysi häntä päivälliselle. Silloin Aili oli liian ujo mennäkseen. Mutta Jaanus muisti Ailin – ja monen vuoden ja mutkan jälkeen Jaanuksesta tuli hänen aviomiehensä.

Ennen sitä Aili oli ehtinyt lopettaa koulun, kouluttautua ompelijaksi, perustaa perheen ja hankkia itselleen toimeentulon ison yrityksen johdon assistenttina. Ompelutaitoaan hän käytti lähinnä harrastusmielessä ja

lisätulojen hankkimiseen.

Jäätään kolmen lapsen yksinhuoltajaksi Aili löysi taas Jaanusen internetin kautta. Jaanus oli muuttanut Suomeen ja aloittanut oman yrityksen. Hän halusi mielellään tavata Ailin. Silä tiellä he nyt ovat. Aili muutti Jaanusen kanssa Björkboon ja vähän myöhemmin Västanfjärdiin. Ailin kaksi nuorinta lasta, Mattias ja Johanna, muuttivat hänen mukanaan ja käyvänyt nyt "saaren parasta koulua" Taalintehtaan koulua. Aili ja Jaanus menivät naimisiin ja noin 1 1/2 vuotta sitten syntyi Oskar.

Elämä on Ailin mielestä ollut vai-

televaa ja mielenkiintoista. Hän viihtyy ja nauttii Västanfjärdin rauhasta ja kauniista luonnosta. Hänellä on ollut onni tutustua kemiönsaarelaisiin, jotka osaavat arvostaa hänen erityistä lahjakkuuttaan. Aili on askel askelelta saanut luotua itselleen uran paikallisena Zumba-ohjaajana. (Zumba on tanssillinen pääasiassa latinalaisamerikkalaiseen ja maailmanmusiikkiin, latinalaisesta popista ja kansainvälisistä radiohiteistä vaikutteita saaneeseen musiikkiin pohjautuva ryhmäliikuntamuoto). Tanssi on antanut hänelle saarella oman markkinaraon ja monia ystäviä.

– Nyt olisi aika opetella kielet, Aili toteaa.

– Suomenkieleni on aika hyvä, mutta ruotsiksi en uskalla asioida edes Knalliksessa! On noloa sanoa väärin. Haluan todella oppia, koska ruotsinkielelle voi olla käyttöä myös Västanfjärdin ulkopuolella. Meillä on sukulaisia ja ystäviä Ruotsissa – ja myös Virossa käy paljon ruotsalaisia. Ehkä jonain päivänä muutamme takaisin, ja silloin otan mukaani kaiken täällä oppimani.

Sanna Peitso-Sesay/mk

Nivelaxnejdens byaråd:

Vintersport och aktiviteter på miniarenan

En snörik och lång vinter ligger bakom oss och Nivelaxnejdens byråds skidspår har igen varit i mycket flitig användning. Skidspåren, som helt och hållet sköts av talkokrafter, startar vid Björkas gård i Västanfjärd och används av ivriga elever från Västanfjärdens skola, barnen i kommunens motionsklubb och andra fritidsåkare i varierande ålder. Skidspårens längd och svårighetsgrad varierar, så det finns alltid en rutt som passar oberoende om man första gången står på skidor, om man är en aktiv skidåkare sedan många år tillbaka eller om ens färdigheter känns rostiga efter en paus på många år. På samma ställe finns också byrådets skridskoplan och den lilla stugan där besökarna kan byta om och värma sig.

– Byrådets arrangerade verksamhet fokuserar huvudsakligen på olika evenemang för barn

och ungdomar så som isdiscon, vinterjippon och ishockeyträningar, men klart att vi också vill aktivera vuxna att ta sig ut i skidspåren och till skridskobanan, säger byrådets ordförande Lisbeth Lindblom, och tillägger att även miniarenan invid Västanfjärdens skola gett nya möjligheter för aktiviteter.

Efter att miniarenan med konstgräs byggdes och togs i bruk i höstas, har byrådet nämligen utvidgat sin verksamhet till att aktivera familjer även under andra årstider. Under hösten koordinerade byrådet träffar för barnfamiljer under flera söndagseftermiddagar. Träffarna var omtäckta och lockade flera barn och vuxna att i lättam stämning tillsammans spela korgboll, fotboll eller sähly på arenan.

Mera info om Nivelaxnejdens byråd finns på adressen www.nivelax.fi

JWR

Nivelaxnejdens byaråd:

Talviurheilua ja säpinää miniareenalla

Pitkä, runsasluminen talvi on ohi. Nivelaxnejdens Byrådin, kokonaan talkoovoimin hoidetut hiihtoladut olivat taas vilkkaassa käytössä.

Latureitit kulkivat sopivasti Västanfjärdin koulun ohi jotta niin koululaiset kuin kunnan kuntoilukerhon lapset ja erikäiset hiihdosta kiinnostuneet pystyivät niissä käyttämään.

Latujen pituus ja vaikeusaste vaihtelivat, joten jokaiselle löytyi sopiva reitti. Niiden läheisyyteen kylätoimikunta oli perustanut myös luisteluradan lämmitelytiloihin.

Toimintamme keskittyy nuorisolle tarkoitettuun toimintaan; esimerkiksi jäädiskoihin, talvitempauksiin ja jääkiek-

koharjoituksiin, selittää kylätoimikunnan puheenjohtaja Lisbeth Lindblom. Hän lisää, että Västanfjärdin koulun viereen rakennettu miniareena luo uusia toimintamahdollisuuksia. Nyt pystytään tarjoamaan perhekeskeistä toimintaa ympäri vuoden.

Syksyn aikana kylätoimikunta järjesti sunnuntai-iltapäivisin lapsiperheiden tapaamisia. Ne olivat suosittuja ja rennossa ilmapiirissä pelatut pelit houkuttelivat monta aikuista ja lasta liittymään seuraan.

Lisätietoja Nivelaxnejdens Byrådistä löytyy nettisivulla www.nivelax.fi

JWR/mk

Hej alla

Det gagna året har för Fbk:s del varit rätt lugnt med endast 37 alarmuppdrag, vilket ju är bra. En delorsak var väl den regniga sommaren och det var ju inte bra för semesterfirarna. Året medförde också glädjeämnen som vi här vill passa på att tacka för, kåren fick under året mottaga en större donation samt några mindre som möjliggör kåren att införskaffa utrustning utöver det som erhålls från räddningsverket. Utrustning som införskaffats genom åren, med sådana pengar, är t.ex. radare till brandbåten, värmekamera, bilsläpvagn samt större pulka för utryckning över is. Kåren är alltid i behov av att skaffa ny utrustning så donationer till Fbk är en allmännyttig gärning som kommer bygden till gagn. Det är ingen som önskar att de här grejerna behöver användas,

men tyvärr så behövs dom nog då och då och kan då rädda liv och materiella värden.

Hei kaikille

Mennyt vuosi on Vpk:n puolesta ollut melko rauhallinen, ainoastaan 37 hälytystehtävää, mikä on hyvä. Osasy siihen oli kai sateinen kesä joka ei suosinut lomaviettäjiä.

Vuosi toi myös tullessaan ilonaiheita, josta me täällä halutaan ottaa tilaisuutta hyväkseen ja kiittää.

Palokunta sai tämän vuoden aikana ottaa vastaan yhden suuremman lahjoituksen, sekä muutama pienempi, mikä mahdollistaa palokuntaa hankkimaan varustusta sen lisäksi mitä pelastuslaitokselta saadaan. Hankittu varustus vuosien varrelta lahjoitusrahoilla on esim. tutka paloveneeseen, lämpökamera, perävaunu

sekä suurempi ahkio jään ylitse liikkeellelähtöä varten. Palokunnalla on aina tarve uusien varusteiden hankkimiseen, eli lahjoituksia Vpk:lle on yleishyödyllinen teko joka hyödyttää seutua. Ei kukaan meistä toivo että näitä varusteita käytettäisiin mutta valitettavasti niitä tarvitaan aina silloin tällöin joiden avulla voidaan pelastaa henkiä ja aineellisia arvoja.

Palokunta on myös ottanut pelastuslaitokselta vastaan miehistönkuljetusauton joka on toiminnasta puuttunut. Se tulee hyödyttämään esim. junioritoimintaa joka kukoistaa tällä hetkellä 17 juniorilla. Tällä toivomme kaikille vakinaisesti asuville ja osa-aika asuville erinomaista ja mukavaa kesää Västanfjärdissä. mk

Robert Korsström
Kärchef/ Palokunnanpäällikkö
040 7610480
vastanfjardfbk@vs-alpe.fi

Kåren har även mottagit av räddningsverket en manskapstransportbil som saknats i verksamheten. Den kommer att gagna t.ex. juniorverksamheten som blomstrar i kåren för tillfället med 17 juniorer. Med detta önskar vi alla på Fbk bore och deltidsoare en riktig fin och trevlig sommar i Västanfjärd.

folkhälsan

Folkhälsans traditionella simskola

ordnas invid Grägnäs simstrand under tiden 24.6–4.7.
För barn som fyllt fem år och äldre.
Som simlärare fungerar Jutta Maunula och Axel Nurmio.

Förhandsanmälningar tas emot av Heidi Wallenius, 050 463 6767
heidiwallenius@windowslive.com

Avslutning med lotteri och program hålls den 4.7. kl 18.
Alla välkomna!

Folkhälsans perinteinen uimakoulu

järjestetään Grägnäs uimarannalla 24.6.–4.7.
Viisi vuotta täyttäneille ja vanhemmille.
Uimaopettajaina toimivat Jutta Maunula ja Axel Nurmio.

Ilmoittautumiset Heidi Wallenius, 050 463 6767
heidiwallenius@windowslive.com

Päättäjaiset ja arpajaiset pidetään 4.7. klo 18.
Kaikki tervetulleita!

sillisatama
MAINOSTOIMISTO

LOGOTYPER
BROCHYRER OCH ANNONSER
GRAFISK PROFILERING
WEBSIDOR
MM.

LOGOT
ESITTEET & ILMOITUKSET
YRITYSGRAFIKKA
WWW-SIVUT
JNE.

info@sillisatama.fi www.sillisatama.fi

Berndt Hagman
040 5801934

Båtplatser, Vinterförvaring & underhåll
Skyddat läge vid Västanfjärden

Grävmaskinsarbeten & muddring
Normal och "långbom" maskin
Även övriga entreprenadarbeten

hagman.10@gmail.com

KP - Group

Tillsammans med min personal önskar jag Dig och hela Din familj välkommen till oss för att njuta av vår mångsidiga service.

Trivsel året runt erbjuds för både små och stora sällskap.

Vi står alltid till tjänst just för Dig!

Välkommen!

Tony Hellström och
resten av KP-Group-gänget

www.kp-ravintolat.fi

K. SÖDERSTRÖM Ab

Byggnadsarbete av alla slag
samt Grävning även i skärgården

Västanfjärdsvägen 822, 25830 Västanfjärd
t. 0400-323 531
e-post: info@ksab.fi, www.ksab.fi

FMA JOHAN LUNDELL

Utför små och stora reparationer
inom- och utomhus samt fastighetsservice

Pieniä ja suuri korjaustöitä,
sisä- ja ulkotiloissa, kiinteistöhuoltoa

☎ 040 535 2692

fmajohanlundell@gmail.com

Grönviksvägen/Grönvikintie 25, 25830 VÄSTANFJÄRD

TAPPO TIPU

Färskt ägg dygnet runt

Självbetjäning
Tappovägen 37

F:ma Margita Holmqvist

– Städning
– Fastighetsskötsel

Kimitoön
050-3528075
margita.holmqvist@dnainternet.net

SJÖBLOM BYGGPROJEKTERING AB

*Byggservice från
början till slut*

Tel. 0400 823 545

25840 Nivelax e-post: sjoblom@sbp.fi

INVATAXI 1 + 8

Jan Wallenius
Västanfjärd
0400 110 550

TUREHAMN

– Båtplatser
– Stuguthyrning
– Sjötransporter

www.turehamn.com

VESTLAX BYADAG!

**Missa inte årets roligaste fest i Vestlax byahus
13.7.2013 kl. 15.00.**

Auktion, lotteri, buffé, öltält, roddtävling och mycket mera
skoj på programmet. OBS!

Föreningen tar gärna emot föremål till auktionen.

Vid frågor kontakta Stefan Laxell tel. 0400925322.

Arr. Vestlax byaförening rf.

HEIDI LINDROOS
MÖBELTAPETSERING - VERHOOMO

heidi.lindroos@kitnet.fi

tel 044 344 6764

Gruvsvägen 256, 25830 Västanfjärd

TARKEL GROUP OY

– Kaikki rakennustyöt alusta loppuun
– Korjaustyöt, myös hirsimökkejä
– Yrittäjä olla mukana talkkootyössä

Puh: 044 9543721
tarkel.grupp@mail.ee

TARKEL GROUP AB

– Alla byggnadsarbeten från början till slut
– Reparationsarbeten, även stockstugor
– Försöker vara med i talkoarbeten

Tfn 044 9543721
tarkel.grupp@mail.ee

**Välkommen till
Blomsterträdgården
i Nivelax!**

Nivelax!

Binderier; bröllop, fester...

Sommarblommor, krukor & amplar
Grönsaksplantor och kryddor

Öppet året om: Vard/ark. 9–17, lö/la 9–15

E.M & A Järvinen

Björkbodavägen 253
tel 02-427 063 eller 050-523 3763

LINDSTEDTS BYGGSERVICE

Grävningsarbeten

Gårdsplaner och stenläggning
Dräneringar

Kaivuutyöt

Pihat ja kivitykset
Salaojitus

Andreas Lindstedt 0400-470983
Östanåvägen 411, 25840 Nivelax
www.lindstedtsbyggservice.com

VUF

Marjatta Karikoski

Västansfjärds Ungdomsförening rf. hör till de äldsta föreningarna i Finland. Vi är glada över att verksamheten fortsätter tack vare aktiva medlemmar och aktivt deltagande i föreningens verksamhet. Till Västansfjärds Ungdomsföreningens främsta uppgifter hör att befrämja Västansfjärdingarnas intressen beträffande traditioner, idrott, kultur samt fritid. Föreningshuset Vårdkasen är byggt med talkokrafter år 1958. Huset kan hyras för olika evenemang såsom t.ex. danser, bröllopfester, idrott, kulturevenemang och möten. Lokalens storlek är 750 m² och består av festsal, serveringsrum, kök, vestibul med garderob, vindstrymmen med litet kök, samt gårdskarlslokal.

Talkoandan håller i sig i Västansfjärd! Vårdkasens golv i festsalen samt i vestibylen har total renoverats under det gångna året. Samtidigt har också uppvärmningssystemet förnyats från oljepanna till luftvärmepumpar. I sommar skall Vårdkasens yttertak bytas ut. Utöver detta har fastigheten dit det hör tennisbanor, fotbollsplan, gårdsplan samt lite skog fått en ordentlig vårstädning i maj 2013. Största delen av allt detta genomfördes med frivilliga krafter, det är trevligt att umgås samtidigt som man märker vad som

åstadkommit genom talkoarbetet. Välkommen med på talko!

Till VUF:s årliga storsatsningar hör det traditionella midsommarfirandet vid Vårdkasen på midsommarafton med stångresning, allsång, lotteri samt annat trevligt sommarprogram. Midsommarlotteriet besöks årligen av ca 300-500 personer. Deltagarna består av både Västansfjärdsbor och sommargäster från andra orter där man inte längre uppehåller dessa traditioner. En intressant detalj beträffande vinsterna i lotteriet är att VUF:s styrelse medlemmar samlar in en del av vinsterna genom att knacka på hos fast och sommarboende som enligt tradition donerar vinster till lotteriet.

Bingo i Vårdkasen är en klassiker som hör till sommarfirandet i Västansfjärd. Bingo arrangeras sju tisdagar med början efter midsommar. Antalet besökare per tisdag har varierat mellan 90 och 120 personer. VUF bingo är en tradition som många sommargäster och ortsbor ser framemot.

På sommaren ordnas även traditionell fotismatch där ungarlarna möter gubbarna på fotisplanen vid Vårdkasen. VUF:s tennisbanor som ligger invid Vårdkasen är tillgängliga för alla som vill prova på eller spela tennis aktivt. Vård-

kasen besöks också regelbundet av gästande teatergrupper vilket betyder att det lönar sig att höra sig för om det är någon pjäs på kommande.

Välkommen med och fira sommar med oss!

Mera information och bokning av lokal och tennisbanor fås via **Nimas Corner 02-427627**.

Västansfjärds Ungdomsförening rf. (VUF) on yksi Suomen vanhimista yhdistyksistä. Olemme iloisia toiminnan jatkumisesta, mistä kiitos kuuluu jäsenille ja aktiivisesti toimintaamme osallistuville. VUF:n tärkeimpiin tehtäviin kuuluu vaalia västansfjärdiläisten kiinnostusta perinteisiin, urheiluun, kulttuuriin ja vapaa-aikaan. Yhdistystalo Vårdkasen on rakennettu talkoovoimin vuonna 1958. Taloa voi vuokrata erilaisiin tarkoituksiin, kuten tansseihin, hääjuhliin, urheiluun, kulttuuritapahtumiin ja kokouksiin.

Tiloihin (750 m²) kuuluvat juhlasali, tarjoiluhuone, keittiö, eteisaula, naulakkotiloineen, ullakkotilat keittiöineen sekä talonmiehen asunto.

Talkoohenki säilyy Västansfjärdissä! Vårdkasenin juhlasalin ja eteisaulan lattiat on kunnostettu perusteellisesti kuluvan vuoden aikana. Sa-

Vårdkasens yttertak byts i juni 2013/Katon korjaus kesäkuussa 2013.

malla on vaihdettu lämmitystapa öljykattiloista ilmalämpöpumppuihin. Kesän aikana on tarkoitettu uusia Vårdkasenin ulkokatto. Näiden lisäksi on kiinteistöön kuuluvat tennis kentät, jalkapallokenttä, piha- ja metsäalue siivottu kunnolla kevätseivouksen aikana toukokuussa 2013. Suurin osa kaikesta tästä on toteutettu vapaaehtoisten voimin. On hienoa nähdä mitä kaikkea mukavan yhdessäolon ja seurustelun ohessa on talkoilla saatu aikaan. Tervetuloa talkoisiin!

VUF:n vuosittaisiin isoihin panostuksiin kuuluu perinteinen juhannuksen vietto Vårdkasenilla juhannusaatonna: Juhannussalon pystytys,

yhteislaulut ja arpajaiset muun kesäohjelman ohessa. Juhannusarpajaisissa käy vuosittain 300-500 henkilöä. Osallistujat ovat sekä västansfjärdistä että kesäasukkaita muilta paikkakunnilta, missä tällaista perinnettä ei enää noudateta. Mielenkiintoinen arpajaisvoittojen hankintatapa on se, kun hallituksen jäsenet keräävät osan arpajaisvoitoista ovelta ovelle kolkuttelemalla. Sekä vakituiset että kesäasukkaat ovat perinteisesti lahjoittaneet voittoja arpajaisiin.

Bingo Vårdkasenilla kuuluu kesänviettoon Västansfjärdissä. Bingo järjestetään seitsemänä tiistaina juhannuksen jälkeisestä viikosta alkaen. Kävijöiden määrä tiistaita kohti vaih-

telee 90:n ja 120:n välillä. VUF Bingosta on tullut tapa monille kesäasukkaille ja paikkakuntalaisille.

Kesällä järjestetään myös perinteinen jalkapallo-ottelu poikamiesten ja ukkomiesten välillä Vårdkasenin jalkapallokentällä.

VUF:n tenniskentät Vårdkasenin vieressä ovat kaikkien käytettävissä. Vårdkasenilla vieraillee säännöllisesti myös teatteriryhmiä, joten kannattaa kuulostella mitä näytelmiä on tulossa.

Tervetuloa mukaan viettämään kesää kanssamme! **mk Lisää tietoa antaa Nimas Corner 02-427627, mistä hoidetaan myös tilojen ja tenniskenttien vuokraus.**

Det händer i Västansfjärd – Västansfjärdissä tapahtuu

Sommarutställningar på biblioteket – 2013 – Kesänäyttelyjä kirjastossa

Juni "Mielikuvia" - keramikskulpturer av Merita Gustafsson
Juli-augusti Kalkindustrin i Västansfjärd - En svunnen epok

Juni – Kesäkuu

Lö-La 15.6. kl(o) 14 Båtbesiktning/Venekatsastus på Kalkholmen och /ja Vestlax
Sö-Su 16.6. kl(o) 10 Konfirmation i nya kyrkan
Fre-Pe 21.6. kl(o) 14.30 Midsommarstång – Midsommarlotter Juhannussalon pystytys – Juhannusarpajaiset Vårdkasen VUF
Lö-La 22.6. kl(o) 10 Midsommardagens gudstjänst i gamla kyrkan. Kyrkkaffe
Lö-La 22.6. Harrys one man band på Café-Bar Eugenia
Må-Ma 24.6. – To 4.7. Simskola – Uimakoulu, Gräggnäs / Folkhälsan i Västansfjärd
Ti 25.6. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen
To 27.6. kl(o) 19 Allsång i Hagalund med Visans Vänner, lotteri o servering/Hembygdens Vänner/ Yhteislaulutilaisuus Hagalundissa
Fr-Pe 28.6. kl(o) 15-18 Marthinornas Sommarcafé utanför Knallis. Alla välkomna!
Lö-La 29.6. kl(o) 10-14 Marthinornas Sommarcafé utanför Knallis. Alla välkomna!
Lö-La 29.6. kl 10.45-11.05 Insamling av farligt avfall/Vaarallisten jätteiden keräykset, vid Brännboda skola och/ja 11.20-11.40 vid Västansfjärds skola i Nivelax
Lö-La 29.6. kl(o) 13 Öppning av utställningen Kalkindustrin i Västansfjärd – En svunnen epok. Västansfjärdin kalkkiteollisuus – näyttelyavajaiset
Lö-La 29.6. Happy days dansband på Café-Bar Eugenia
Sö-Su 30.6. – Sö-Su 7.7. Västansfjärdsveckan – Västansfjärdin viikko
Sö-Su 30.6. kl(o) 15 Skärigudstjänst på Majholmen, avfärd – lähtö Lammala kl(o) 14. Saarijumanpalvelus Majholmenissa

Juli – Heinäkuu

Må 1.7, Ti 2.7. o To 4.7. Tenniskurs i Vårdkasen, Anmälan till Nimas Corner
Ti 2.7. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen
Ti 2.7. kl(o) 19 Musikandakt i gamla kyrkan
On-Ke 3.7. kl(o) 18 Lillholmens stipendiat 2013, Karin Berglund, i biblioteket
To 4.7. kl(o) 12 Fisksoppa och skärgårdslimpa, Café-Bar Eugenia
To 4.7. kl(o) 13 Eugenia: Seglats för allmänheten – Yleisöpurjehdus Kalkholmenilta
To 4.7. kl(o) 18 Simavslutning och lotteri Gräggnäs / Folkhälsan i Västansfjärd Uimakoulun päätösjuhla ja arpajaiset Gräggnäsissa
Fr-Pe 5.7. kl(o) 11-19 Baltic Jazz Scramble/ Bjärkas Golf www.bjarkasgolf.com
Fr-Pe 5.7. kl(o) 10-14 Gårds- eller stugloppis runt om i Västansfjärd
Lö-La 6.7. kl(o) 9 Torgdag i Lammala vid fd kom.kansli – Toripäivä Lammalassa

Lö-La 6.7. kl(o) 11-16 Båtmarknad o maritimt loppis på Kalkholmen
Sö-Su 7.7. kl(o) 14 Utfärd till gruvorna, start vid biblioteket
Ti 9.7. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen
To 11.7. kl(o) 13 Eugenia: Seglats för allmänheten – Yleisöpurjehdus Kalkholmenilta

Lö-La 13.7.

kl(o) 20.30 **Kimitoöns musikfestspel – Kemiönsaaren Musiikkijuhlat**
Från kyrka till kyrka, nya kyrkan. – Kirkosta kirkkoon, uusi kirkko servering i församlingshemmet/tarjoilu seurakuntakodissa
ca/n kl(o) 22 Konsert i ljusets sken, gamla kyrkan – Kynttiläkonsertti, vanha kirkko
Lö-La 13.7. Alan perry på Café-Bar Eugenia
Ti 16.7. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen
To 18.7. kl(o) 13 Eugenia: Seglats för allmänheten – Yleisöpurjehdus Kalkholmenilta
Fr-Pe 19.7. kl(o) 14-16 Barnens kalasturné i Vårkasen
Lo-La 20.7. Lotta Sandholm på Café-Bar Eugenia
Sö 21.7. kl(o) 10 Högmässa i nya kyrkan
Ti 23.7. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen
To 25.7. kl(o) 13 Eugenia: Seglats för allmänheten – Yleisöpurjehdus Kalkholmenilta
To 25.7. kl(o) 19 Musikandakt i gamla kyrkan
Fr-Pe 26.7. Tom Jansson på Café-Bar Eugenia
Sö 28.7. kl(o) 10 Gudstjänst i gamla kyrkan
Ti 30.7. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen

Augusti - Elokuu

Lö-La 3.8. Sebastian Bäcksbacka på Café-Bar Eugenia
Fre-Pe 2 – Sö-Su 4.8. "Minns du sången" – Sångdagar med bröderna Edberg o Clas Abrahamsson
Sö-Su 4.8. kl(o) 15 Folkvisegudstjänst i gamla kyrkan. Kyrkkaffe
Ti 6.8. kl(o) 19 VUF-Bingo, Vårdkasen
Lö-La 10.8. kl(o) 16 Båttävling på Majholmen – Venekilpailu Majholmenilla
kl(o) 17 Trivselkväll på Majholmen – Viihdeilta Majholmenilla
Sö 11.8. kl(o) 12 Högmässa i nya kyrkan
Sö 18.8. kl(o) 15 Gudstjänst i gamla kyrkan
To 29.8. kl(o) 18.30 Christer Romberg i Församlingshemmet/Seurakuntakodissa
Lö-La 31.8. kl(o) 14 Flagghalning, servering Majholmenilla Lipunlasku, tarjoilu
Lö-La 31.8. Forneldarnas Natt - Muinaistulien Yö, Kalkholmen
kl(o)15 Kaffeservering, aktuell information
kl(o) 21.30 Elden tänds – Tuli sytytetään
kl(o) 23 Dansband- Show Down – Tanssiyhtye Café-Bar Eugenia

ServiceFarm
F:ma Jörgen Moring

Maskinreparationer & Metallarbeten
Småmaskinsverkstad & Reservdelar
Fastighetsskötsel & Avbyttjänster

Vatthagavägen 50

0400-584325 Jorgen.moring@mbnet.fi

NIMAS
Corner

Dam- & Herrfrisering
Parturi-Kampaamo

Nina & Mariann
02-427 627

www.nimascorner.com

Segla med Eugenia till Bolax

4-5 h
40 €

Torsdagar
4.7
11.7
18.7
25.7

Även charter
Även Öro

BOKNING
0440-42 78 62
info@eugenia.fi

Avfärd kl 13.00 från Kalkholmen, Västernorrland. Barn under 12 år 20 €. Bokning senast tre dagar före seglats. För mera information: www.eugenia.fi

Charlottas SOMMARBLOMMOR KESÄKUKKIA

Välkommen till mitt växthus i Södersundvik!
Tervetuloa kasvihuoneelleni Södersundvikiin!

ÖPPET/AVOINNA:
mä-fre/ma-pe kl(o) 10.00 - 19.00
lö/la kl(o) 10.00 - 16.00
sö/su kl(o) 10.00 - 19.00

© 050-5486 976
Sundvikv./-tie 485, Västernorrland

Välkomna!
Tervetuloa!

Skärgårdens fysioterapi & wellness

Team Rehab Center

fysioterapi - lymfaterapi - akupunktur
klassisk massage - hot stone massage
aromamassage - indisk huvudmassage
kosmetologtjänster - fotvård

Vi ger dig hälsa och välmående!

www.rehabcenter.fi

Kimito Arkadiav. 5 02 423685	V:fjärd Nimas Corner 02 423685	Dalsbruk Kolabacksv.4 02 4661868

Luddes Taxi

☎ 050-5621 260
25830 Västernorrland
02-427571

GOLDWELL

DAM - HERRFRISERING

ALEXANDRA'S

Marina Johansson
☎ 02-427 007

Västernorrlandsvägen 601 - 25840 NIVELAX

STUG & FASTIGHETSSERVICE

VÄSTERNORRLAND
- VVS
- BYGG

Roger 0400419713

Snickeri & Glastjänst

Puusepäntörmä & Lasipalvelu

Allt inom glasbranschen:
värmeglas, terrassglas mm.
Kaikki lasitusalaan kuuluvat työt:
lämpölasit, terrassilasit ym.

Tomas Östermalm
0400-744 953
25830 Västernorrland

byggnadsplanering

CYGNEL

rakennussuunnittelu

3D-planering/3D-suunnittelua
Konsulterung/Konsultointia
Lovärenden/Lupa-asiat

0440 702 559 peik.cygnel@ebaana.net

KP-Group

Minä ja henkilökunta toivotamme Sinut ja koko perheesi tervetulleiksi käyttämään monipuolisia palveluitamme. Toivon, että viihdytte isolla tai pienellä sakilla, oli kesä tai talvi.

Olemme aina valmiina juuri Sinua varten!

Tervetuloa!
Tony Helström ja muu Kp-Groupin jengi
www.kp-ravintolat.fi

ComTech

Datorer & tillbehör
-Försäljning
-Service & reparation
-Datatjänster
-Heminstallationer (även i skärgården)

Övervakning & larm
-Försäljning
-Fjärrövervakning via Internet eller lokalt via t.ex. DVR
-Heminstallationer (även i skärgården)

GPS för båt & bil
-Förs. & inst.

info@comtech.fi
0400-727 007

Elinstallationer mot offert eller enligt timdebitering.
Fullständiga elplaneringar. / Sähköasennuksia urakalla tai tuntiveloituksella. Täydelliset sähkösuunnittelutyöt.

• Maskin- och verktygsförsäljning • VVS-försäljning • Hyrmaskiner
• Kone- ja työkalumyynti • LVI-myynti • Vuokratoneita

STRANDELL
www.strandell.fi

NYBYGGARVÄGEN 2 25840 NIVELAX TEL 02-427 080 FAX 02-427 004

maskinentreprenör
kaivinkoneurakoitsija

www.bena.fi
040 529 1258

BEN LINDSTRÖM

INGE-MAY KOSKELIN

Västernorrlandsvägen 655
25830 Västernorrland
050 544 3958

Välkommen till Aktia
Tervetuloa Aktiaan

Aktia Kimito • Aktia Kemiö
Arkadiavägen 2 / Arkadiantie 2
puh./tfn 010 247 5890*
www.aktia.fi

*via fast linje 8,28 cent/samtal + 5,95 cent/min.
från mobiltelefon 8,28 cent/samtal + 17,04 cent/min.

Aktia

VÄSTERNORRLANDS BIBLIOTEK
VÄSTERNORRLANDS KIRJASTO

Öppet året runt:
Avoimena ympäri vuoden:

Må/ma, fre/pe kl(o) 14-19
Ti/ti, ons/ke kl(o) 10-16

www.kimitoon.fi/bibliotek
Kimitoön bibliotek - Kemiönsaaren kirjastot

Välkomna att låna material, läsa tidningar, se på utställningar och surfa på nätet i vårt trivsamma bibliotek.

Tervetuloa viihtymään kirjastoomme lainaamaan, lukemaan, ja surffailemaan netissä.

tel. 02-4260 280
bibliotek.vastanfjard@kimitoon.fi

KOMMUNAL SERVICE I VÄSTANFJÄRD 2013

Kommunkansliet i Kimito är stängt 24.6.–19.7. Servicekansliet i Dalsbruk är stängt 1.–26.7.

I Västanfjärds bibliotek arbetar kommunens servicerådgivare måndag & fredag kl 14–19, tisdag & onsdag kl 10–16 sommaren lång, utom på torsdagar då biblioteket är stängt. T 02-4260280. Här får man kommunala blanketter, råd och vägledning i olika frågor.

HÄLSOVÅRD

Hälsövärdcentralerna på Kimitoön, belägna i Dalsbruk (t. 02-4260 500) och Kimito (t. 02-4260 400) betjänar ortsbefolkningen vardagar kl 8–16. Jouren sköts i Kimito måndagar, onsdagar och fredagar; i Dalsbruk tisdagar och torsdagar.

I Västanfjärd har läkarmottagningen varannan tisdag (tidsbeställning via Kimito) flyttats till Silverbacken.

HVC i Dalsbruk är stängd 15.7.–18.8, HVC i Kimito 10.6–14.7. Då vänder man sig till den station som är öppen. I Västanfjärd sköts under den här tiden enbart Silverbackens klienter.

Vardagar efter kl. 16, veckoslut och helger nås jourande läkare i Salo hälsocentral (Sairaallantie 9, 24130 Salo) per telefon 02-7723 611 måndag-fredag kl. 16-22, lördag-söndag kl. 8-22. Natttid kl. 22-8 kan man kontakta Salo sjukhus via hälsocentralens växel.

Barnrådgivningarna: Under tiden 10.6.–14.7., tfn 040 548 7342 och 15.7.–18.8., tfn 02-4260 515

Mödrarådgivningarna: (tfn tid 12-13) 17.6.–14.7., tfn 02-4260 514 och 15.7.–11.8., tfn 02-4260 425.

Resekostnader som grundar sig på undersökning och behandling av sjukdomar blir ersatta av FPA till den del som överstiger 9,25 € (enkel resa).

OBS: SOMMARGÄSTER VÄRDAS ENDAST I AKUTA FALL.

TANDVÅRD

Tandläkarmottagningen i Dalsbruk (02-4260 526 eller 02-4260 527) är stängd 15.7.–16.8. och i Kimito (02-4260 436 eller 02-4260 435) är stängd 24.6.–12.7. Endast en kommunal tandläkare finns till hands under den här tiden. Tandläkarjour under veckoslut (lö-sö) och söckenhelger: Tandkliniken i Åbo, Lemminkäinengatan 2. Tidsbeställning kl 9–10.30, t. 02-3131 564.

SOCIALVÅRD

Enligt behov kommer socialarbetare till Lammala för att träffa klienter. Man träffar dem då på Silverbacken. All service sköts enligt tidsbeställning, t. 02-42600 (växel).

Under tiden 1.–19.7. t. 044 335 0843.

VETERINÄR

Telefontid för rådgivning och tidsbeställning vardagar kl 8–9, t. 0500 110660.

Veterinärjour för hela Egentliga Finland kl 16–08 samt veckoslut och helger:

Produktionsdjur t. 0600 041451, smådjur (Tuhattjalka, Åbo) t. 0600 12444.

HITTEDJUR

Axxell Brusaby sköter om Kimitoöns hittedjur. T. 044 7397118 (vardagar kl 8–16).

ANNAN VIKTIG SERVICE

Allmänt alarmnummer	112
Polisen i Kimito	071 874 6750
Tillståndsärenden	071 8746755
Sjöräddning	02041000

Kimitoöns Vatten

Felanmälningar:

Under tjänstetid	02 4260 862 eller 044 335 6877
Utanför tjänstetid, dejour	044 335 6877

För Båtfolk

Kommunens uthyrningsbrygga i Västanfjärd är belägen på Klockarudden mitt emot Villa Felix som förfogar över sex av båtplatserna. Idag finns där totalt 16 båtplatser och 32 platser med bommar av metall. Vid Kalkholmens brygga kan man lägga till för korta besök. Den kommunala servicen består av en mattvävt på land, belägen intill varvsbyggnaden. Sommardag fungerar här en matbar med utskänkingsrättigheter. En septictank, närmast tänkt för Eugenia, finns på bryggan. Vid "sägbyggan" i Lammala kan butikskunder och andra tillfälliga gäster lägga till. Här finns en tor-toalet och butiken har placerat ut skottkärror som underlättar transport av varor.

KUNNALLISET PALVELUT VÄSTANFJÄRDISSÄ 2013

Kemiön kunnanvirasto on suljettu 24.6.–19.7. Taalintehtaan palvelutoimisto on suljettu 1.7.–26.7.

Kunnan palveluneuvoja työskentelee **Västanfjärdin kirjastossa** maanantaisin ja perjantaisin klo 14–19, tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 10–16 koko kesän, paitsi torstaisin, jolloin kirjasto on suljettu. p. 02-4260280. Palveluneuvojalta saa kunnan lomakkeita, ohjeita ja neuvoja monissa asioissa.

TERVEYDENHOITO

Kemiönsaaren terveyskeskukset Taalintehtaalla (p. 02-4260 500) ja Kemiössä (p. 02-4260 400) palvelevat paikallisia asukkaita, ja kiireellisissä tapauksissa myös kesäasukkaita, arkisin klo 8–16.

Västanfjärdissä lääkärin vastaanotto joka toinen tiistai (ajanvaraus Kemiön terveyskeskuksen kautta) on muuttanut Silverbackeniin.

Taalintehtaan terveyskeskus on suljettu 15.7.–18.8. ja Kemiön terveyskeskus 10.6.–14.7. Näinä aikoina käytetään avoinna olevan terveyskeskuksen palveluja. Västanfjärdissä hoidetaan tuona aikana vain Silverbackenin asiakkaita.

Arkisin klo 16:n jälkeen, viikonloppuisin ja pyhäpäivisin tavoittaa päivystävän lääkärin Salon terveyskeskuksesta (Sairaallantie 9, 24130 Salo) puhelimitse 02-7723 611, maanantai-perjantai 16–22, lauantai-sunnuntai klo 8–22. Yöaikaan, klo 22–8, Salon terveyskeskukseen saa yhteyden terveyskeskuksen vaihteen kautta.

Lastenneuvolat: Ajalla 10.6.–14.7. p 040 548 7342 ja 15.7.–18.8 p 040 733 5896.

Äitiysneuvolat: (puh aika 12–13) 17.6.–14.7. p 02-4260 514 ja 15.7.–11.8. p 02-4260 425.

KELA korvaa sairaudesta johtuvien tutkimusten ja toimenpiteiden matkakulut yli 9,25€ (yhteen suuntaan) maksavalta osalta.

HUOM! KESÄASUKKAITA HOIDETAAN VAIN KIIREELLISISSÄ TAPAUKSISSA.

HAMMASHUOLTO

Hammaslääkärin vastaanotto Taalintehtaalla (p.02-4260 526 tai 02-4260 527) on suljettu 15.7.–16.8. ja Kemiössä (p.02-4260 436 tai 02-4260 435) on suljettu 24.6.–12.7. Tänä aikana vain kunnallinen hammaslääkäri on saatavilla. Hammaslääkärinäytös viikonloppuisin (la-su) ja pyhäpäivisin: Hammasklinikka Turussa, Lemminkäisenkatu 2. Ajanvaraus klo 9–10.30, p. 02-3131 564.

SOSIAALIHUOLTO

Sosiaalityöntekijä tulee tarvittaessa Lammalaan tapaamaan asiakkaitaan. Hän on tavattavissa Silverbackenissa, vain ajanvarauksella, p. 02-42600 (vaihe).

Ajalla 1.–19.7. aikana p. 044 335 0843

ELÄINLÄÄKÄRI

Puhelinaika neuvontaan ja ajanvaraukseen arkisin klo 8-9, p. 0500 110660.

Eläinlääkärinäytös koko Varsinais-Suomessa klo 16-08 sekä viikonloppuisin ja pyhäisin: Tuotantoeläimet p. 0600 041 451, pieneläimet (Tuhattjalka, Turku) p. 0600 12444.

LÖYTÖELÄIMET

Kemiönsaaren löytöeläimet hoidetaan Axxel Brusabyssä, p. 044 7397118 (arkisin klo 8–16)

MUUT TÄRKEÄT PALVELUNUMEROT

Yleinen hätänumero	112
Kemiön poliisi	071 874 6750
Lupa-asiat	071 8746755
Meripelastus	02041000

Kemiönsaaren Vesi

Vikailmoitukset:

Virka-aikana 02 4260 862 tai 044 335 6877

Virka-ajan ulkopuolella, päivystys 044 335 6877

Veneilijöille

Kunnan vuokraamia venepaikkoja Västanfjärdissä löytyy Klockaruddenin laiturista vastapäätä Villa Felixiä, jolla on käytössään kuusi venepaikkaa laiturin päässä.

Tällä hetkellä laiturissa on kaikkiaan 16 poiju- ja 32 metalliasapaikkaa.

Kalkholmenin laiturin voi jäädä lyhytaikaisesti. Kunnallinen palvelu rajoittuu matonpesupaikan käyttöön maissa, lähellä telakkarakennusta. Kesäaikaan Kalkholmenilla toimii ruokaravintola anniskeluoikeuksin.

Lammalan "sahalaituri" on kaupassa asioivien ja muiden tilapäisten vieraiden käytössä. Satamassa on kuiva-käymälä. Kauppa on tuonut laiturille kottikärryjä helpottaakseen veneasiakkaitaan ostosten kuljettamisessa.

Viktig service på Kimitoön – Tärkeitä palveluja Kemiönsaarella

FPA i Kimito – KELA Kemiössä

må/ma – ons/ke 10–12 & 13–15

to & fre/pe stängt - suljettu

OBS: STÄNGT 1.7-28.7 HUOM: SULJETTU

SKATTEBYRÅN i Kimito – VEROTOIMISTO Kemiössä

Öppet/Auki tisd/tiist kl(o) 10–12 i juni/kesäkuussa

Stängt/Suljettu i juli/heinäkuussa

Öppet/Auki tisd/tiist kl(o) 10–12 i augusti/elokuussa

AKTIA, Kimito - Kemiö

må, ti, to, fr/ ma, ti, to, pe kl(o) 9–16

on/ke kl(o) 9–18 i juni/kesäkuussa kl(o) 9–16

ANDELSBANKEN RASEBORG – OSUUSPANKKI RAASEPORI

Kimito - Kemiö

må/ma - fr/pe kl(o) 10–16.30

Dalsbruk - Taalintehtas

må/ma, on/ke, fre/pe kl(o) 10–13

NORDEA

Kimito - Kemiö

Kontanttjänster/Käteispalvelu

må, ti, to, fr kl(o) 9.30–12.30

Rådgivning (tidsbeställning) / Neuvontapalvelut (ajanvaraus)

må/ma – fr/pe 9.30–12.30 & 13–16

Dalsbruk – Taalintehtas

Kontanttjänster/Käteispalvelu

on/ke kl(o) 9.30–12.30

Rådgivning (tidsbeställning) / Neuvontapalvelut (ajanvaraus)

må/ma – fr/pe 9.30–12.30 & 13–16

Periferiskjutsar i Västanfjärd –

Sivukyläkydytykset Västanfjärdissä I juni – Kesäkuussa

Trafikant/Liikennöitsijä:

Taxi Jan Wallenius,

tfn/puh 0400 110 550

Torsdagar/torstaisin som

anropstaxi, kutsutaksina

Tappo – Nivelax – Lammala

9.00 Tappo 10.30

9.05 Nivelax 10.25

9.15 Lammala 10.15

Sundvik – Lammala

9.30 Sundvik 11.20

9.35 Bredvik 11.15

9.45 Illo 11.05

9.55 Lammala 10.55

Fr.o.m. juli månad upphör samtliga periferiskjutsar -

Heinäkuusta lähtien kaikki sivukyläkydytykset loppuvat.

Kimitoöns församling

Pastorskansli och gravkontoret finns

i Dragsfjärd

Adress Kapellbacksvägen 6

25870 Dragsfjärd

Öppet, måndagar, onsdagar och

torsdagar kl. 9.30–13

Tfn 02-425990

Tfn gravkontoret 044-7425910

E-post: kimitoon@evl.fi

Fax 02-424687

Kaplansmottagningen i Västanfjärd, enl.

överenskommelse per tel. 040-5121192

Kemiönsaaren seurakunta

Kirkkoherravirasto ja hautatoimisto

sijaitsevat Dragsfjärdissä

Osoite Kappelimäentie 6

25870 Dragsfjärd

Aukioloajat, maanantaisin, keskiviikkoisin ja

torstaisin klo 9.30–13

Puh 02-425990

Puh hautatoimisto 044-7425910

Sähköposti: kimitoon@evl.fi

Fax 02-424687

Kappalaisvastaanotto Västanfjärdissä

sopimuksen mukaan puh. 040-5121192

Västanfjärds Byaråd 2013–14

Medlemmar i styrelsen Hallituksen jäsenet

Max Andersson,	040 519 6512
Charlotta Henriksson,	050 5486976
Matti Parkkinen,	0400 530 393
Marjatta Karikoski,	050 570 8746
Gunnevi Vesterlund,	050 582 5375
Leif Vesterlund,	050 331 8320

Ersättare/varalla

Edward Eklund,	040 7071 075
Runa Heino,	040 770 8292
Jessica Högberg,	045 1358 666

Verksamhetsgranskare/
toimintatarkastaja: Kenneth Ahlqvist

Ersättare/varalla: Johanna Jansson

Styrelsen konstitueras samtidigt som

Västanfjärd Bulletin 2013 går i tryck.

Hallitus muodostuu vasta lehden

ilместymisen jälkeen.

Följ byarådets vidare öden via

webbplatsen /Seuraa yhdistyksen

tapahtumia

www.vastanfjardsbyarad.fi och

facebook-sidan Västanfjärds Byaråd.